

הבורסה בשנת 2021

המסחר בבורסה בתל-אביב התאפיין בעליות שערים ובמחזורי מסחר ערים, כשרוח גבית חיובית היתה למבצע חיסוני "קורונה" מהיר ורחב בארץ ולתמיכת הממשלה ובנק ישראל.

מדדי המניות המובילים שברו את השיא אליו הגיעו ערב פרוץ משבר הקורונה, ושווי שוק המניות חצה לראשונה את רף הטריליון שקל.

מדד ת"א-35 עלה השנה בכ-26%, ומדדי ת"א-90 ות"א-SME60 עלו בכ-29% ובכ-24% בהתאמה, והגיעו לשיא כל הזמנים.

עלייה של כ-64% במדד ת"א-בנייה בהשפעת הזינוק בביקוש לדירות, ועלייה של כ-58% במדד ת"א-בנקים-5 שהגיע לשיא כל הזמנים, ובמדד ת"א-נפט וגז בהשפעת זינוק במחירי הסחורות בעולם;

בחמש השנים האחרונות 2017-2021 מובילים מדדי ת"א-טכנולוגיה ות"א-נדל"ן בתשואה מצטברת של כ-169% וכ-165%, בהתאמה.

ב-2021 התחדשה כניסת משקיעים זרים לשוק המניות אשר רכשו נטו מניות בסך של כ-9 מיליארד שקל בבורסה בת"א, לאחר שנתיים בהן צמצמו את השקעותיהם.

המחזור היומי בשוק המניות, כולל קרנות סל, הסתכם בכ-1.9 מיליארד שקל, בדומה למחזור בשנה הקודמת, וגבוה בכ-43% מהמחזור הממוצע בשנת 2019 – ערב פרוץ הקורונה.

השנה הצטרפו לבורסה 95 חברות חדשות ו-2 חברות שביצעו רישום כפול – שיא מאז שנת 1993, בהן 55 חברות הייטק ו-8 שותפויות מו"פ.

החברות החדשות גייסו כ-10.5 מיליארד שקל בהנפקות ראשוניות (IPOs). 12 מהחברות החדשות הצטרפו למדד הדגל ת"א-90.

בנוסף, 9 חברות חדשות נרשמו בבורסה באמצעות הכנסת פעילותן לחברות בורסאיות נסחרות ללא פעילות, מרביתן חברות הייטק.

מספר החברות הנסחרות בבורסה עומד על 540 חברות בורסאיות – הגבוה ביותר מאז שנת 2012, מתוכן 52 חברות דואליות.

שיעור הגידול של חברות מניות חדשות בשנתיים האחרונות היה 28% - השני בגודלו בעולם.

בשוק המניות גויסו כ-26 מיליארד שקל מהציבור – גיוס שיא בדומה לשנת 2007, לעומת כ-16.8 מיליארד שקל בשנה הקודמת;

השנה מכרו בעלי עניין מניות בשווי של כ-7 מיליארד שקל, ומנגד קנו מניות בשווי של כ-3 מיליארד שקל.

ב-2021 התגברה כניסת משקיעים זרים גם לשוק איגרות החוב אשר רכשו נטו איגרות חוב ממשלתיות בסך כ-28 מיליארד שקל בבורסה בת"א, בהמשך לרכישות בסך כ-17 מיליארד שקל

¹ עפ"י נתוני הפדרציה של הבורסות (WFE).

2 בשנת 2020. תרמו לכך איגרות החוב של ממשלת ישראל שהתווספו למדד האג"ח הממשלתי העולמי (WGBI) החל באפריל 2020;

מחזור המסחר היומי באיגרות חוב (כולל קרנות סל) הסתכם בכ-4 מיליארד שקל – נמוך בכ-4% מהמחזור בשנת 2020, אך גבוה בכ-13% מהמחזור בשנת 2019 ערב פרוץ משבר הקורונה;

עליות שערים במרבית מדדי איגרות החוב הממשלתיות והקונצרניות, בראשן איגרות החוב צמודות המדד שעלו בכ-8%-9%. יוצאות דופן, איגרות החוב הממשלתיות שקליות בריבית קבועה שרשמו ירידות שערים של עד כ-3%, בדומה לאג"ח ממשלת ארה"ב ובהשפעת ציפיות להעלאת הריבית.

שוק איגרות החוב נתן מענה לצורכי המימון המתגברים של הסקטור העיסקי בשנת ההתאוששות מהמשבר 2021, כמו בשנת המשבר 2020. כ-88.5 מיליארד שקל גויסו בהנפקות של אג"ח חברות ומובנות לציבור ולמוסדיים בת"א.

הסקטור הריאלי גייס השנה כ-48 מיליארד שקל בהנפקות של אג"ח לציבור לעומת כ-39 מיליארד שקל שגויסו בכל אחת מהשנים 2019-2020, וכ-10.4 מיליארד שקל נוספים באג"ח TASE UP. עלייה זו הושפעה מהרחבת הפעילות הכלכלית במשק והריבית הנמוכה. הסקטור הפיננסי גייס השנה כ-23.3 מיליארד שקל בהנפקות של אג"ח לציבור וכ-6.7 מיליארד שקל נוספים באג"ח TASE UP, לעומת כ-15 מיליארד שקל שגויסו בשנה הקודמת.

ירידה במחזורי המסחר באופציות על מדד ת"א-35 בהשפעת ירידה ברמת התנודתיות במסחר במניות, וירידה במחזורי המסחר באופציות הדולריות חרף רכישות דולרים ע"י בנק ישראל, בהשפעת המשך הרחבה מוניטרית ע"י הפד והותרת הריבית בארה"ב ללא שינוי;

בבורסה נסחרות 551 קרנות סל על מגוון רחב של מדדי מניות ואיגרות חוב מקומיים ובינלאומיים ועל מדדי סחורות, ו-25 קרנות חוץ על מדדי מניות ואיגרות חוב בינלאומיים הנסחרות גם בחו"ל ומנוהלות ע"י ענקיות הפיננסים "בלאקרוק" ו-"ליקסור". שווי החזקות הציבור בקרנות הסל וקרנות החוץ יחד עלה השנה בכ-13 מיליארד שקל וחצה לראשונה את רף ה-100 מיליארד שקל; ***

נורית דרור, יחידת המחקר

נתוני הסקירה הינם בערכים נומינליים. נתוני 2021 הינם אומדן, נכון ל-15.12.2021.

שוק המניות

שערי המניות

המסחר בתל-אביב התאפיין בתנודתיות רבה, בדומה לבורסות מובילות בעולם, בהשפעת "מגפת הקורונה" שהתפשטה בעולם, ונמשכת מזה כשנתיים כשהיא מאופיינת בגלים של התפרצות ובלימה. שנת 2021 הושפעה מדעיכת "גל" נוסף (רביעי בארץ) שהחל ביוני 2021, והסתיימה בחששות מפני התפרצות וריאנט חדש ("האומיקרון"). המסחר הסתכם בעליות שערים בכל המדדים המובילים, ושוי שוק המניות חצה לראשונה בסוף אוגוסט 2021 את רף הטריליון שקל והגיע לשיא.

בסיכום שנת 2021, עלה מדד ת"א-35 בכ-26%, ומדדי ת"א-90 ות"א-SME60 עלו בכ-29% ובכ-24%, בהתאמה, והגיעו לשיא. שיעור עליית המדדים בת"א גבוה ממדד MSCI עולמי שעלה בכ-18%, כאשר מדדי S&P500 ו-Dow Jones בארה"ב עלו בכ-25% ובכ-17% בהתאמה, ואילו הבורסות באירופה רשמו עלייה נומינלית ממוצעת של כ-17%.

יצוין כי לאור עליות השערים בשוקי המניות מתחילת השנה, כל מניות מדד ת"א-125 הינן בשווי שוק גבוה ממיליארד שקל.

הגורמים החיוביים העיקריים שהשפיעו על שוק המניות בתל-אביב היו:

- השתלטות על נגיף הקורונה בארץ, כשישראל מובילה בהיקף השימוש בחיסון, במתן מנת "בוסטר" שלישית, ובהרחבת החיסון גם לאוכלוסייה הצעירה - לבני נוער ולאחרונה גם לילדים.
- המשך תמיכה של הממשלה ע"י מספר צעדים ביניהם: הארכת דמי אבטלה לנמצאים בחל"ת, זאת בהמשך לסיוע בהיקף של יותר מכ-120 מיליארד שקל ממרץ 2020 לעסקים ולמשקי בית. עקב ירידה בשיעור האבטלה הכולל של הנמצאים בחל"ת לשיעור נמוך מ-7.5% (החל במאי 2021), בוטלה ביוני 2021 הזכאות לדמי אבטלה לנמצאים בחל"ת בני פחות מ-45, והחל באוקטובר 2021 בוטלה הזכאות גם לבני 45 ומעלה. בתחילת נובמבר הוארך תשלום דמי בידוד לעובדים בחודשיים עד סוף שנת 2021; האוצר יחד עם ההסתדרות וארגוני המעסיקים חתמו יחד על "עסקת חבילה", הראשונה מאז שנת 1984, הכוללת גם תמיכה בעצמאים ע"י תשלום דמי אבטלה, והעלאה הדרגתית של שכר המינימום במשק; אושרה תוכנית סיוע בהיקף של כ-60 מיליון שקל לעסקים קטנים ובינוניים שנפגעו ממשבר הקורונה כשהמיומן מיועד להשתתפות בדמי השכירות לשנת 2020.
- המשך תמיכה של בנק ישראל:
 - בנק ישראל הותיר את הריבית במשק ברמת שפל של 0.1%, וזאת בדומה לארה"ב, חרף העלייה בשיעור האינפלציה הצפויה לכ-2.5% בשנת 2021, ביעד שהציבה הממשלה (1%-3%) אך השיעור הגבוה ביותר מזה כעשור. הריבית הנמוכה תרמה לגיוסים ערים בשוקי המניות ואיגרות החוב.
 - הרחבה כמותית – תוכנית לרכישת אג"ח ממשלתי בשוק המשני בהיקף של כ-85 מיליארד שקל כמעט והושלמה (עד נובמבר 2021 הסתכמו הרכישות בכ-83.5 מיליארד שקל).
 - בנק ישראל האריך עד לסוף דצמבר 2021, את תוקף הוראות השעה המקלות שניתנו לבנקים, אשתקד עם התפרצות הקורונה. בין ההקלות, ירידה ביחס הון-אשראי מינימלי לו נדרשים הבנקים והרחבת חשיפת האשראי של הבנקים לענף הנדל"ן והתשתיות

- **נתונים מאקרו כלכליים חיוביים:**

- המשק חזר לצמיחה חיובית – מנתוני הלמ"ס עולה כי במחצית הראשונה של 2021 עלה התמ"ג בכ-5.7% בשיעור שנתי, לאחר ירידה של 2.6% בשנת 2020, ועפ"י בנק ישראל צפוי לעלות בכ-7% בשנת 2021.
- חלה ירידה משמעותית בשיעור האבטלה - מנתוני הלמ"ס עולה כי שיעור המועסקים הנעדרים זמנית מעבודתם בגלל הקורונה + הבלתי מועסקים ירד משיא של כ-65% באפריל 2020 והתייצב ברמה של כ-6% במחצית השנייה של 2021.
- המדד המשולב לבחינת מצב המשק, שרשם ירידה חדה בשיא המשבר בחודשים מרץ-אפריל 2020, חזר לעלות בשיעור חודשי ממוצע של כ-0.3% בשנת 2021 בדומה למגמה ארוכת הטווח של המדד.
- **דירוג אשראי של ישראל - חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P** אשררה את דירוג האשראי הגבוה בכל הזמנים של מדינת ישראל ברמה של AA- עם תחזית יציבה (במאי 2021 ובנובמבר 2021), חברת דירוג האשראי הבינלאומית פיץ' (Fitch) אשררה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה (בינואר 2021, וביוני 2021), וחברת דירוג האשראי הבינלאומית מודיס (Moody's) אשררה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 עם תחזית יציבה (במאי 2021).
- **הרכבת הממשלה** ביוני 2021, לאחר מערכת בחירות רביעית תוך פחות משנתיים, ואישור תקציב הממשלה לשנים 2021-2022, בנובמבר 2021, כשלוש שנים לאחר אישור התקציב האחרון לשנת 2019.

- **במישור הבינלאומי תרמו:**

- **בארה"ב** הריבית נותרה ברמת שפל של 0%-0.25%, והבנק המרכזי המשיך ברכישות אג"ח (ממשלתי ומגובה משכנתאות) בהיקף של כ-120 מיליארד דולר בחודש והחל ברבעון האחרון של 2021 החל בצמצום הרכישות שימשכו עד מרץ שנת 2022.
- **הבנק המרכזי באירופה (ECB)** הותיר את הריבית ללא שינוי בשיעור של 0% והודיע כי ימשיך ברכישות של אג"ח ממשלתי עד מרץ 2022 אך בקצב נמוך מכ-80 מיליארד אירו בחודש כפי שהיה בחודשים האחרונים.
- **לצד הרחבות מוניטריות ע"י בנקים מרכזיים בעולם**, פועלות ממשלות לסיוע תקציבי בהיקף חסר תקדים, כשאררה"ב בולטת בתוכנית סיוע בהיקף של כ-6 טריליון דולר, מתחילת משבר הקורונה. בעקבות תוכניות הסיוע רחבות ההיקף, ממשיך שער הדולר להיות יציב סביב שער של כ-3.1 שקל חרף רכישות דולרים ע"י בנק ישראל בהיקף של יותר מ-35 מיליארד דולר בשנת 2021.
- **מתן אישור קבוע לחיסון הקורונה של "פיזר"** ע"י מנהל המזון והתרופות האמריקני ה-FDA, באוגוסט, ומתן אישור להרחבת השימוש בחיסון גם לילדים בני 5-11 באוקטובר. בנובמבר, "פיזר" מודיעה כי פיתחה תרופה יעילה למחלת הקורונה שתוגש לאישור ה-FDA והורחב מתן חיסון הבוסטר השלישי של "פיזר" לאוכלוסיה מעל גיל 18 בארה"ב.

הגורמים השליליים העיקריים שהשפיעו על שוק המניות בארץ היו:

- **נתונים מאקרו כלכליים שליליים:**

- **הגירעון הממשלתי** לשנת 2021 צפוי להגיע לכ-6% מהתמ"ג בממוצע תחזיות בנק ישראל והאוצר, נמוך אמנם מהגירעון בשנת 2020 שהגיע לכ-12% מהתמ"ג עקב תוכניות תמיכה רחבות היקף של הממשלה, אך גבוה לעומת הגירעון בשנת 2019 שקדמה לקורונה והיווה כ-3.7% מהתמ"ג.
- **המשך עלייה ביחס חוב תוצר** לכ-73.5% בשנת 2021 עפ"י תחזיות בנק ישראל והאוצר, לעומת כ-72.4% בסוף שנת 2020, וכ-60% בסוף שנת 2019.
- **שיעור האבטלה**, הכולל את המועסקים הנעדרים זמנית בגלל הקורונה או קבוע מעבודתם, עדיין גבוה – כ-6%, כמעט פי שניים לעומת שיעור האבטלה ערב פרוץ משבר הקורונה.
- **שיעור האינפלציה** לפי תחזית בנק ישראל צפוי להגיע לשיעור חיובי של כ-2.5% בשנת 2021, הגבוה ביותר מאז שנת 2010.
- **בנק ישראל** שהותיר את הריבית במשק ללא שינוי ברמה של 0.1%, חרף העלייה בשיעור האינפלציה, הודיע כי לא ימשיך לנקוט בהרחבה כמותית: תוכנית רכישות האג"ח הממשלתי בסכום של כ-85 מיליארד שקל שהושלמה לא תחודש, רכישות אג"ח תאגידיות שתוכננו להגיע לכ-15 מיליארד שקל נבלמו כבר בנובמבר 2020 והסתכמו

בכ-3.5 מיליארד שקל, תוכנית רכישות דולרים בסכום של 30 מיליארד דולר שהושלמה לא תחודש, וכן הופסק באוגוסט 2021 מתן הלוואות לטווח ארוך לבנקים כנגד הלוואות שניתנו לעסקים קטנים שהסתכם בכ-40 מיליארד שקל.

• **במישור הבינלאומי:**

שנת 2021 התאפיינה בהתפרצות זן "הדלתא" של וירוס בגלים בכל העולם, כמו בישראל, לצד הרחבת השימוש בחיסונים לקורונה. השווקים שסבלו ממגבלות עד כדי סגרים מלאים בשנת 2020, החלו להתאושש ואף לחזור לצמיחה חיובית, כשבמקביל החלה עלייה בשיעור האינפלציה עקב בעיות בשרשרת האספקה והגבלות סחר לצד עלייה בביקוש לסחורות. בעקבות זאת:

- מחירי הגז הטבעי (TTF) והנפט (WTI) זינקו השנה ביותר מכ-570% ומכ-47%, בהתאמה, השקל התחזק ביחס לדולר והגיע לשער שפל של 26 שנה, והתחזק גם ביחס לאירו שהגיע לשער שפל של 21 שנה - התחזקות שמעיבה על הכנסות המשק מיצוא.
- בעקבות עלייה בשיעור האינפלציה לכ-3% בשנת 2021 בכלכלות מפותחות לצד צמיחה של כ-5% מהתמ"ג עפ"י תחזית קרן המטבע, בנקים מרכזיים החלו לנקוט בצמצום מוניטרי: לצד מספר בנקים מרכזיים שהחלו בהעלאת הריבית, בנקים מרכזיים אחרים הותירו את הריבית ברמת שפל ללא שינוי והם ממשיכים בהרחבה כמותית כגון EOB באירופה, ובנקים מרכזיים כדוגמת הפד בארה"ב הותירו את הריבית ללא שינוי אך הכריזו על נסיגה מהמדיניות המרחיבה לרבות רכישות של אג"ח.

יצוין כי לקראת סוף נובמבר 2021, בעוד הגל הרביעי של הקורונה ממשיך להכות באירופה, פרסם ארגון הבריאות העולמי אזהרות מפני זן חדש של נגיף קורונה שהתגלה באפריקה ("אומיקרון"). בעקבות החשש מהתפשטות הנגיף ומעלייה בהיקף התחלואה, מדינות רבות החזירו את ההגבלות על התעופה והתיירות, והשווקים הגיבו בירידות שערים במדדי המניות ובמחירי הסחורות.

לוח 1: תשואת מדדי המניות*:

2017-2021	2020	2021	
28%	-11%	26%	ת"א-35
150%	18%	29%	ת"א-90
54%	-3%	26%	ת"א-125
13%	16%	24%	ת"א-SME60
53%	29%	6%	ת"א-צמיחה
104%	-22%	58%	ת"א בנקים-5
165%	-5%	46%	ת"א-נדל"ן
169%	38%	7%	ת"א-טכנולוגיה
107%	39%	4%	ת"א טק-עילית

* כל המדדים בטבלה הגיעו השנה לשיא כל הזמנים.

מבין המדדים הענפיים בלטו:

- **מדד ת"א בנקים-5** ששבר את השיא בו היה בינואר אשתקד, זינק השנה בכ-58% והגיע לשיא. לעליית המדד תרמה העלייה ברווחיות הבנקים, וכן הארכה פעמיים עד סוף שנת 2021 של הוראות השעה המקלות שניתנו לבנקים ע"י בנק ישראל, אשתקד עם התפרצות הקורונה. בעקבות העלייה בפעילות האשראי וברווחיות הבנקים, הודיע הפיקוח על הבנקים (בדצמבר 2021) על ביטול מרבית הוראות השעה המקלות החל ב-1.1.2022.
- **מדד חברות ושותפויות הנפט והגז** זינק אף הוא השנה בכ-58%, עקב עלייה בהיקף הפעילות היצרנית בעולם ומשבר האנרגיה, שתרמו יחד לעלייה חדה במחירי הסחורות בראשם הגז והנפט.
- **מדד חברות הנדל"ן** ששבר את השיא בו היה בפברואר אשתקד, זינק השנה בכ-46% והגיע לשיא - **כשמדד הבנייה** זינקו בשיעור של כ-64% עקב זינוק חד בביקוש לדירות, תוצאה ישירה של החלטת בנק ישראל כי החל בינואר 2021 יוגדל האשראי ברבית משתנה (פריים) לרוכשי דירות, ומחירי הדירות עלו בכ-10% עפ"י הלמ"ס. בעקבות זאת: בנק ישראל הודיע (באוגוסט 2021) על צעדים בראשם איסור מישכון דירה קיימת לצורך רכישת דירה נוספת ודרש מהבנקים

להגדיל את ההפרשה להפסדי האשראי בגין הלוואות לרוכשי דירות; האוצר החליט על העלאת מס הרכישה על דירג שניה מ-5% ל-8% שנועדה לבלום את עליית המחירים שנכנסה לתוקף לקראת סוף נובמבר 2021, ובנק ישראל הודיע על רפורמה להגברת השקיפות והתחרות בשוק המשכנתאות שתכנס לתוקף בתחילת יולי 2022.

מדדי הנדל"ן המניב רשמו אף הם עלייה נאה של עד כ-39% בהשפעת חזרת עובדים לעבודה במשרדים חלק עבודה מרחוק.

חברות הטכנולוגיה שנהנו מעליות שערות חדות בשנה שעברה והגיעו לשיא כל הזמנים בדצמבר 2020, המשיכו לעלות בשנת 2021. **מדדי ת"א טק-עילית ות"א-טכנולוגיה** עלו בכ-4% ובכ-7%, בהתאמה, בשנת 2021, לאחר שזינקו בכ-39% אשתקד.

יצוין כי להתגברות החשש מהתפשטות וריאנט חדש, בסוף השנה, היתה השפעה שלילית על **מדד ת"א-ביומד** שבסיכום שנת 2021 ירד בכ-12%, לאחר עלייה של כ-18% אשתקד.

בחמש השנים האחרונות 2017-2021 מובילים מדדי **ת"א-טכנולוגיה ות"א-נדל"ן** בעלייה של כ-169% וכ-165% בהתאמה.

בשנת 2021 הושקו שלושה מדדים חדשים:

- ב-7.2.2021 הושק **מדד ת"א-קנאביס** המורכב ממניות הכלולות בתת ענף "קנאביס", שבענף ה"ביומד". במדד כלולות 10 חברות שעיסוקן העיקרי הוא בתחומי מחקר, גידול, ריבוי, מכירה או ייצור ושיווק של מוצרי קנאביס רפואי. שווי המצרפי כ-1.7 מיליארד שקל.
- ב-6.6.2021 הושק **מדד ת"א-דואליות** המורכב ממניות דואליות בעלות זיקה לישראל הנכללות במאגר תמר. במדד כלולות 45 מניות דואליות בעלות זיקה לישראל - 10 מניות נכללות במדד ת"א-35, 15 מניות נכללות במדד ת"א-90, ו-9 מניות נכללות במדד ת"א-SME60. שווי המצרפי כ-280 מיליארד שקל.
- ב-5.9.2021 הושק **מדד ת"א-רשתות שיווק** המורכב ממניות של חברות השייכות לתת-ענף "רשתות שיווק" שפוצל מענף "מסחר ושירותים" – מסחר" ב-1 באוגוסט 2021. תת-ענף "רשתות שיווק" כולל רשתות שיווק פיזיות ואון-ליין אשר מתמחות בשיווק לריטייל של מוצרי צריכה ממגוון תחומים רחב. במדד כלולות 20 חברות בשווי מצרפי של כ-41 מיליארד שקל.

מדד ביטוח מניות והמירים הפך למדד רציף:

- ב-6.6.2021 **מדד ביטוח מניות והמירים** שודרג והפך למדד רציף **ת"א-ביטוח**. במדד כלולות 9 חברות ביטוח, בשווי מצרפי של כ-36 מיליארד שקל. באוקטובר הושקה קרן נאמנות מחקה ראשונה אחר המדד.

מחזורי המסחר במניות

לוח 2: מחזורי המסחר היומיים בשוק המניות (במיליוני שקלים)

% שינוי ב-2021	2020	2021	מניות כולל קרנות סל
0%	1,858	1,865	מניות ללא קרנות סל
5%	1,465	1,535	

המסחר בשוק המניות התאפיין במחזורי מסחר ערים והסתכם בכ-1.9 מיליארד שקל ביום – בדומה למחזור הממוצע בשנת 2020 וגבוה בכ-43% מהמחזור בשנת 2019 שקדמה להתפרצות הקורונה.

למחזורי המסחר הערים השנה תרמה **חזרתם של משקיעים זרים לשוק המניות בתל-אביב**, כפי שעולה מנתוני בנק ישראל: בינואר-ספטמבר 2021 תושבי חוץ רכשו, נטו, מניות בסך כ-9 מיליארד שקל בבורסה בת"א, לאחר מכירות נטו בסך כ-4.8 ובסך כ-1.3 מיליארד שקל בשנים 2020 ו-2019, בהתאמה.

החזקות הציבור במניות:

בשנת 2021 נמשכו **מכירות נטו של מניות ע"י בעלי עניין** בעלי העניין מכרו מניות בשווי של כ-7.1 מיליארד שקל - בדומה לשנה שעברה, ומנגד קנו מניות בשווי של כ-3.1 מיליארד שקל. שיעור החזקות הציבור במניות הגיע בסוף השנה לכ-61%.

סה"כ, נטו, הסתכמו המכירות בכ-4 מיליארד שקל, לעומת מכירות נטו בשווי של כ-3 מיליארד שקל בשנת 2020. 7
 המכירות הבולטות השנה היו מכירת 7.8% ממניות **בנק הפועלים** ע"י שרי אריסון בשווי של כ-2.9 מיליארד שקל ומכירת
 מניות **בנק המזרחי** ע"י שלמה אליהו בשווי 0.5 מיליארד שקל.
 מנגד בלטו רכישות מניות **גבים** ע"י אהרון פרנקל, בשווי של כ-1.1 מיליארד שקל וע"י נכסים ובניין בשווי 0.9 מיליארד
 שקל.

גיוס הון בשוק המניות:

לוח 3: גיוסים בשוק המניות בתל-אביב

מספר הנפקות והקצאות פרטיות	מספר הנפקות והקצאות פרטיות	מספר הנפקות והקצאות פרטיות	הסכומים שגויסו (במיליוני שקלים)	הסכומים שגויסו (במיליוני שקלים)	הסכומים שגויסו (במיליוני שקלים)	
2019	2020	2021	2019	2020	2021	
60	115	165	8,314	12,123	17,875	הנפקות
7	27	93	3,206	4,616	10,460	מזה: חברות חדשות (IPOs) *
98	121	140	4,196	4,216	7,125	הקצאות פרטיות**
-	-	-	780	505	400	מימוש אופציות
158	236	305	13,290	16,844	25,400	סה"כ

* מספר החברות החדשות אינו כולל חברות חדשות שנרשמו ללא גיוס הון (רישום כפול ופיצול חברות).
 ** לא כולל גיוס במניות TASE UP בסך כ-0.6 מיליארד שקל בשנת 2021.

גיוס ההון מהציבור בשוק המניות בארץ הסתכם בכ-25.4 מיליארד שקל, בדומה לסכום השיא שגויס מהציבור בשנת 2007, ולעומת גיוס בסך כ-16.8 מיליארד שקל בשנת 2020.

סך ההנפקות לציבור הגיע לכ-17.9 מיליארד שקל בשנת 2021, גבוה בכ-47% לעומת הגיוס בשנה הקודמת, זאת בהמשך לעלייה בהיקף ההנפקות בשנתיים הקודמות 2020-2019. **העלייה החדה בגיוסים השנה נזקפת להמשך התגברות גל ההנפקות הראשוניות** שהחל אשתקד, כאשר כ-10.5 מיליארד שקל מהסכום גויסו ב-93 הנפקות ראשוניות (IPO) – שיא במספר המנפיקות החדשות מאז שנת 1993, ולעומת 27 מנפיקות חדשות בשנה הקודמת. מניתוח נתוני ההנפקות הראשוניות שבוצעו השנה עולה כי:

- **שנת 2021 הינה שנת מפנה בהתייחסות של חברות הייטק לגיוס הון בשוק המקומי** בבורסה בת"א תוך קבלתן בשוק המוסדי. בשנה זו, כ-65% מהמנפיקות החדשות הן חברות הייטק, כלומר הצטרפו לבורסה 52 חברות מתחומי הטכנולוגיה, הקלינטק והביומד ו-8 שותפויות מו"פ, לעומת 13 חברות הייטק ו-5 שותפויות מו"פ חדשות שהנפיקו בשנה הקודמת.
- **ההנפקות שבלטו השנה בגודלן – 12 חברות חדשות גדולות: שלוש חברות בשווי של יותר מ-2.5 מיליארד שקל כל אחת** - חברת הקלינטק ורידיס (3.7 מיליארד שקל), חברת הפינטק נאייקס (3.4 מיליארד שקל) וקמעונאית הלבשת ספורט ריטיילורס (כ-2.5 מיליארד שקל), ו-9 חברות בשווי של יותר ממיליארד שקל כל אחת.
- **מרבית ההנפקות הראשוניות בוצעו בדרך של הצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים (Book Building)**, זו השנה השנייה ברציפות. 77 חברות חדשות הנפיקו בדרך זו וגייסו כ-9.6 מיליארד שקל – סכום המהווה כ-92% מהסכום שגייסו מנפיקות חדשות השנה.
- **חברת ספאק ראשונה נרשמה בבורסה** – חברת איי ספאק, חברת רכש ייעודית ללא כל פעילות עסקית שמטרתה הינה הכנסת פעילות בדרך של מיזוג עם חברת מטרה בשווי של לפחות 1 מיליארד שקל, תוך שנתיים ממועד ההנפקה. החברה גייסה כ-360 מיליון שקל בהצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים, כשהיזמים השקיעו כ-40 מיליון שקל נוספים.

הנפקה גלובלית

השנה הובילו שני חתמים בינלאומיים 3 הנפקות גלובליות המוצעות במקביל למשקיעים מוסדיים בארץ ובחו"ל
 Jefferies הוביל את הנפקת נאייקס, ו-UBS הוביל את הנפקות ריטיילורס וטרמינל איקס.

לרשימת 93 המנפיקות החדשות – הסכום שגויס, ושווין לאחר ההנפקה, ראה אתר הבורסה.

החברות הותיקות גייסו כ-14.9 מיליארד שקל בשוק המניות השנה. בלטו בגודלם הגיוסים הבאים: חברת האנרגיה המתחדשת אנלייט אנרגיה וחברת הנדל"ן מניב אמות שגייסו כ-940 וכ-718 מיליון שקל, בהתאמה, בהנפקות לציבור.

- רשת המרכולים שופרסל שגייסה כ-702 מיליון שקל בהצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים בארץ ובחו"ל.
- שותפות הנפט והגז נאוויטס פטרוליום שגייסה כ-641 מיליון שקל בהנפקות לציבור.
- חברת האנרגיה המתחדשת נופר אנרג'י שגייסה כ-555 מיליון שקל בהקצאה פרטית למשקיעים מסווגים.

גיוס במניות TASE UP

השנה שלוש חברות ראשונות גייסו במניות בפלטפורמת "TASE UP" ששימשה עד שנת 2020 רק לגיוס אג"ח. פלטפורמה זו מאפשרת לחברות הייטק פרטיות, קרנות הון סיכון, קרנות המשקיעות במיזמי נדל"ן בחו"ל וקרנות אשראי ליהנות מגישה ייחודית למשקיעים מוסדיים ומשקיעים כשירים, ולגייס כספים מבלי להפוך להיות ציבוריות.

הראשונות לגייס בדרך זו, רשמו למסחר מניות בסכום מצרפי בסך כ-0.6 מיליארד שקל בשנת 2021, הן: חברת VEEV העוסקת בפיתוח טכנולוגיה לבנייה טרומית (כ-330 מיליון שקל), קרן הון סיכון אמריקאית גרופ 11 המשקיעה בחברות פינטק (כ-225 מיליון שקל), וחברת הקנאביס פי.אס.סי. קאן (כ-26 מיליון שקל).

חברות חדשות שנכנסו דרך חברה נסחרת

השנה הושלמה הכנסת פעילות של תשע חברות חדשות, כמעט כולן עוסקות בתחומי הטכנולוגיה והביומד:

#	חברה קולטת (שם קודם)	חברה נקלטת	פעילות שהוכנסה	שווי החברה ערב הכנסת הפעילות (במיליוני שקלים)	שווי החברה בסוף שנת 2021 (במיליוני שקלים)
1	ענבר גרופ	בליץ	ייצור ושיווק של אופנועים חשמליים	43	213
2	סומוטו	נוסטרומו	פיתוח טכנולוגיות מתקדמות לאגירה ולניהול ביקוש לאנרגיה תרמית	92	182
3	מדיוי תראפיוטיק	סטורג' דרופ	פיתוח, ייצור, והפצה של מערכות בתחום אגירת אנרגיה.	66	147
4	פנטזי נטוורק	ביו מילק	פיתוח טכנולוגיה ליצור במעבדה של חלב בקר וחלב אם	106	120
5	נקסט ג'ן	EYEPEN	פיתוח מכשיר המורכב על עטים להזרקת אינסולין	116	71
6	וואיטסטון	ביו-דבש	פיתוח תהליך של ייצור דבש מתורבת	39	85
7	צירון בתי זיקוק	אפסלון	אספקת כלים טכנולוגיים לחנויות באתר אמזון	81	87

#	חברה קולטת (שם קודם)	חברה נקלטת	פעילות שהוכנסה	שווי החברה ערב הכנסת הפעילות (במיליוני שקלים)	שווי החברה בסוף שנת 2021 (במיליוני שקלים)
8	מטומי	אוטומקס	יבוא עקיף של כלי רכב פרטיים	45	92
9	ניו הוריזון	ת'ירד איי	פיתוח טכנולוגיות ומערכות אלקטרו אופטיות זעירות משולבות בינה מלאכותית	30	79

חברות שנרשמו למסחר ללא גיוס:

- חברת **עמיעד** העוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק מערכות לטיפול וסינון מים לשימושים חקלאיים ותעשייתיים, רשמה את מניותיה למסחר בתל-אביב החל ב-23 באוגוסט 2021. מניות החברה שנסחרו בבורסת AIM שבלונדון החל מדצמבר 2005 נמחקו עם הרישום בת"א מהמסחר בלונדון. ביוזמת החברה. בעקבות המעבר למסחר בתל-אביב החברה הציפה ערך, ושוויה עלה מכ-416 מיליון שקל בעת הרישום לכ-526 מיליון שקל לקראת סוף שנת 2021.
- חברת **טראלייט** - "מנורה מבטחים החזקות" חילקה לבעלי מניותיה את מניות חברת האנרגיה המתחדשת **טראלייט** כדיבדנד בעין ורשמה אותן למסחר בתל-אביב החל ב-19 בספטמבר 2021. טראלייט עוסקת בייזום ופיתוח פרויקטי אנרגיה סולארית ומשקיעה בחברות קלינטק. מניות טראלייט החלו להיסחר לפי שווי שוק של כ-883 מיליון שקל.

החברות הדואליות:

שתי חברות טכנולוגיה רשמו את מניותיהן למסחר בתל-אביב במסגרת הרישום הכפול:

- ❖ **ראדא** - חברה העוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק מערכות מכ"ם קרקעיות ומערכות לכלי טייס, הנסחרת בבורסת NASDAQ שבארה"ב (סמל: RADA), רשמה את מניותיה למסחר מקביל בת"א החל בפברואר. שווי החברה ערב הרישום 1,400 מיליון שקל.
- חברה דואלית ראשונה להיסחר בתל אביב וגם בסינגפור (SGX) **ברישום כפול** - שרין טכנולוגיות - חברה העוסקת בפיתוח מערכות למיפוי ועיבוד יהלומים, שמניותיה נסחרות בבורסת סינגפור (SGX: U77), רשמה את מניותיה למסחר מקביל בתל-אביב, החל ביולי (סמל: SARN). שווי החברה ערב הרישום כ-675 מיליון שקל.
- שתי חברות ביומד הנסחרות בתל אביב נרשמו למסחר מקביל בבורסה בחו"ל:
- ❖ חברה דואלית ראשונה להיסחר בתל אביב וגם בטורונטו (TSX) **ברישום כפול** - חברת הקנאביס הרפואי **אינטרקור** שמניותיה נסחרות בתל-אביב משנת 2007, השלימה מיזוג בחברת SPAC קנדית בדרך של מיזוג משולש הופכי ומניותיה החלו להיסחר בבורסת טורונטו TSX באפריל 2021 (סמל: INCR:U). בהמשך החברה רשמה את מניותיה למסחר מקביל גם בבורסת ה-NASDAQ החל בספטמבר 2021.
- ❖ חברת המכשור הרפואי **אייסקור מדיקל** שמניותיה נסחרות בתל-אביב משנת 2011, רשמה את מניותיה למסחר מקביל ב-NASDAQ ללא גיוס הון החל באוגוסט 2021.
- חברת התקשורת **סלקום מחקה את מניותיה מהמסחר ב-NYSE** (בפברואר 2021) והן ממשיכות להיסחר בתל-אביב בלבד.

שלוש חברות מחקו את מניותיהן מהמסחר בת"א בלבד, ומניותיהן ממשיכות להיסחר בארה"ב: חברת חומרי הטעם והריח לתעשיית המזון **IFF** (זרה), חברת הטכנולוגיה **מדיגוס**, וחברת הפודטק **מיטק**. בסוף השנה הודיעו חברת האנרגיה **ארקו קורפ** וחברת הפארמה **פריגו** על כוונתן למחוק את מניותיהן מהמסחר בתל אביב בתחילת שנת 2022.

החברות הבורסאיות גייסו השנה בחו"ל כ-3 מיליארד שקל באמצעות הנפקות והקצאות פרטיות של מניות, לעומת כ-7.4 מיליארד שקל שגויסו בשנת 2020.

מספר החברות בבורסה: בסוף השנה נסחרו בבורסה **540** חברות בורסאיות – המספר הגבוה ביותר מאז שנת 2012¹⁰ ולעומת 455 החברות בסוף שנת 2020.

- שווין (לאחר ההנפקה) של **93** החברות החדשות שנרשמו השנה, ו-**4** חברות שנרשמו ללא גיוס מגיע לכ-**48** מיליארד שקל. מנגד, נמחקו מהבורסה **13** חברות – ששווין הכולל ערב המחיקה הגיע לכ-**40.5** מיליארד שקל (כמעט כל הסכום – כ-36 מיליארד שקל שווי IFF). להלן התפלגות החברות לפי סיבת המחיקה:
- **2** חברות בשווי מצרפי של כ-**0.5** מיליארד שקל נמחקו עקב התייעלות בקבוצה וללא פגיעה בכיסוי הבורסאי מפני שבוצעה בדרך של מיזוג בחברה בורסאית אחרת הממשיכה להיסחר ("טלדור" נרכשה ע"י "וואן טכנולוגיות", ו"הלמן אלדובי" נרכשה ע"י "הפניקס").
- **2** חברות מוזגו בחברות בינלאומיות – "איתמר מדיקל" שנרכשה ע"י ZOLL Medical ו"המלט" שנרכשה ע"י Ultra Clean. שווין המצרפי ערב המחיקה כ-**2.5** מיליארד שקל.
- **חברה אחת** נמחקה בעקבות מיזוג בחברה פרטית מקומית – "מנרב" שנרכשה ע"י "אסנס", שוויה ערב כ-**0.7** מיליארד שקל.
- **שתי חברות** נמחקו כתוצאה מהצעת רכש ע"י בעלי השליטה ("לידר השקעות" ו"קסניה"). שווין ערב המחיקה כ-**0.5** מיליארד שקל.
- **3** חברות דואליות נמחקו מהמסחר בת"א: "IFF" בשווי של כ-**36** מיליארד שקל ערב המחיקה, והחברות "מדיגוס", ו"מיטק" בשווי מצרפי של כ-**0.4** מיליארד שקל ערב המחיקה.
- **3** חברות נמחקו לאחר 4 שנים ברשימת השימור – "בי.ג.י.איי", "ויטלה" ו"קמן קפיטל". שווין המצרפי ערב המחיקה זניח.

שוק איגרות החוב

מדדי איגרות החוב:

המסחר באיגרות החוב הסתכם בעליות שערים במרבית המדדים המובילים, זאת בדומה למסחר בשוק המניות ולמגמה הכלל עולמית.

יצאות דופן השנה הן איגרות החוב הממשלתיות שקליות בריבית קבועה, ובראשן איגרות החוב ל-10 שנים שירדו בכ-6% עד סוף אוקטובר 2021. החל בנובמבר 2021 התהפכה המגמה, עקב ירידות השערים בשוקי המניות והעדפת האפיק הסולידי, ובסיכום שנת 2021 ירדו איגרות חוב אלה בכ-3%, זאת בדומה למגמת המסחר באג"ח ממשלת ארה"ב. התשואה לפדיון על אג"ח ממשלתי שקלי ל-10 שנים, בתל-אביב, עלתה מכ-0.8% בתחילת השנה לכ-1.5% בסוף אוקטובר 2021 וירדה לכ-1.2% לקראת סוף השנה. מגמה דומה אפיינה את איגרות החוב של ממשלת ארה"ב ל-10 שנים - התשואה לפדיון עלתה מכ-0.9% בתחילת השנה לכ-1.6% בסוף אוקטובר 2021 וירדה לכ-1.45% לקראת סוף השנה. עלייה בתשואות האג"ח לפדיון של אג"ח אלה, משקפת את העלייה בשיעור האינפלציה ובעקבות זאת ציפיות המשקיעים לעלייה בשיעור הריבית.

עליות שערים אפיינו את איגרות החוב הצמודות, לסוגיהן:

- **איגרות החוב קונצרניות וממשלתיות - צמודות המדד - עלו בכ-8%-9%**, בהשפעת ציפיות לעליית האינפלציה בארץ. מדד המחירים לצרכן צפוי לעלות בכ-2.5% בשנת 2021, לאחר ירידה של כ-0.7% בשנה הקודמת.
- **איגרות החוב קונצרניות צמודות המט"ח – עלו בכ-5.5%**, בהשפעת ציפיות להתחזקות הדולר ביחס לשקל עקב תוכנית רכישות הדולרים בהיקף של כ-30 מיליארד דולר עליה הודיע בנק ישראל בינואר 2021 והושלמה זה מכבר, וציפיות להקדמת העלאת ריבית הפד.
- עליות שערים אפיינו גם את איגרות החוב הקונצרניות שקליות – **איגרות החוב הכלולות במדד תל בונד-שקלי עלו בכ-**

11 3%, ואילו איגרות החוב הכלולות במדד תל בונד תשואות שקלי עלו בכ-6.5% זאת כפיצוי על הדירוג שלהן. לוח 5: תשואות המדדים ושווי השוק של איגרות החוב:

תשואה שנתית 2020	תשואה שנתית 2021	שווי שוק 2021 (במיליארדי שקלים)	
			איגרות חוב ממשלתיות
1.2%	8.0%	261	צמודות מדד
1.3%	-0.5%	399	שקליות - סה"כ
1.5%	-1.0%	363	מזה מדדים בולטים: ריבית קבועה
0.0%	0.5%	39	ריבית משתנה
ללא מדד	ללא מדד	41	צמודות מט"ח *
1.2%	2.5%	701	סה"כ איגרות חוב ממשלתיות
			איגרות חוב חברות **
0.0%	8.5%	227	צמודות מדד - סה"כ
-0.2%	8.5%	63	מזה מדדים בולטים: תל-בונד 20
0.1%	7.5%	63	תל-בונד 40
-1.7%	8.0%	57	תל-בונד צמודות-יתר
-6.6%	9.5%	25	תל-בונד תשואות
ללא מדד	ללא מדד	152	שקליות - סה"כ
-0.1%	3.0%	107	מזה מדדים בולטים: תל-בונד שקלי
-3.9%	6.5%	40	תל-בונד תשואות - שקלי
-2.8%	5.5%	12	צמודות מט"ח
0.6%	7.0%	391	סה"כ איגרות חוב חברות

* איגרות חוב ממשלתיות גלובליות שנרשמו למסחר מקביל בת"א, לראשונה באוקטובר 2021.

** לא כולל אג"ח TASE UP ומכשירים פיננסים.

שינויים במדדי אג"ח:

הבורסה השיקה ב-23 במאי 2021 ארבעה מדדי איגרות חוב חדשים All-Bond רציפים:

- **מדד All-Bond כללי** שהחליף את מדד אג"ח כללי; מדד All-Bond צמוד שהחליף את מדד אג"ח צמודות מדד. המדדים החדשים הינם רציפים, ומחליפים את המדדים שחושבו פעם ביום, בתום המסחר.
- **שני מדדים חדשים - מדד All-Bond שקלי** אשר כולל את איגרות החוב הממשלתיות והקונצרניות שאינן צמודות ונושאות ריבית קבועה, ומדד All-Bond ריבית משתנה, אשר כולל את איגרות החוב הממשלתיות והקונצרניות שאינן צמודות ונושאות ריבית משתנה.

הבורסה החליפה ב-22.8.2021 את מדד תל בונד-ריבית משתנה הקיים, למדד החדש אול בונד-ריבית משתנה הכולל גם איגרות חוב ממשלתיות הנושאות ריבית משתנה וגם איגרות חוב מובנות.

מחזורי המסחר באיגרות חוב:

לוח 6: מחזורים יומיים בשוק איגרות החוב (במיליוני שקלים):

% שינוי ב-2021	2020	2021	
1%	3,059	3,080	אג"ח ממשלתי
-16%	1,076	905	אג"ח חברות כולל קרנות סל
-16%	928	780	אג"ח חברות ללא קרנות סל*
-43%	579	330	מק"מ

המחזור היומי באיגרות חוב (כולל קרנות סל) הסתכם בכ-4 מיליארד שקל בשנת 2021, נמוך אמנם בכ-4% מהמחזור בשנה הקודמת, אך גבוה בכ-13% מהמחזור בשנת 2019.

מחזורי מסחר ערים באג"ח ממשלתי – בסך כ-3.1 מיליארד שקל ביום, בדומה למחזור בשנה הקודמת וגבוה בכ-18% מהמחזור בשנת 2019 – השנה שקדמה למשבר הקורונה. **באג"ח ממשלתי שקלי** הסתכם המחזור בכ-2 מיליארד שקל ובאג"ח ממשלתי צמוד מדד הסתכם המחזור בכ-1.1 מיליארד שקל.

למחזורי המסחר באיגרות חוב אלה תרמו רכישות של אג"ח ממשלתיות ע"י בנק ישראל בסך כ-37 מיליארד שקל בחודשים ינואר עד נובמבר 2021, בהמשך לרכישות בסך כ-46 מיליארד שקל בשנת 2020.

השנה התגברו רכישות של אג"ח ממשלתי בתל-אביב ע"י משקיעי חוץ והסתכמו בכ-28 מיליארד שקל נטו בחודשים ינואר עד ספטמבר 2021, בהמשך לרכישות בסך כ-17 מיליארד שקל נטו בשנת 2020, כפי שעולה מנתוני בנק ישראל. רכישות אלה היו בין היתר תוצאה ישירה של צירוף איגרות החוב של ממשלת ישראל באפריל 2020 למדד האג"ח הממשלתי העולמי (WGFI).

השנה, לראשונה נרשמו למסחר מקביל גם בבורסה איגרות חוב שהנפיקה ממשלת ישראל בחו"ל - ביוזמה משותפת של החשב הכללי במשרד האוצר והבורסה. נרשמו שש סדרות - 3 סדרות ממשלתיות דולריות ו-3 סדרות ממשלתיות הנקובות ביורו, בהיקף כולל של כ-41 מיליארד שקל שהחלו להיסחר ב-31 באוקטובר 2021 גם בתל-אביב. המסחר באיגרות החוב הגלובליות מתבצע בשקלים, ואילו התשלומים הצפויים למחזיקי איגרות החוב (ריבית) יבוצעו במטבע בנקובה איגרת החוב.

מחזור המסחר באג"ח חברות (כולל אג"ח מובנות, וקרנות סל) הסתכם בכ-0.9 מיליארד שקל ביום בממוצע בשנת 2021 נמוך בכ-16% מהמחזור בשנת 2020, ודומה למחזור בשנת 2019 ערב פרוץ הקורונה. לירידה במחזורי המסחר תרמה הפסקה של רכישות של אג"ח קונצרניות ע"י בנק ישראל כבר בדצמבר 2020 וזאת לאחר רכישות בסך כ-3.5 מיליארד שקל בחודשים יולי – נובמבר, 2020.

גיוס בשוק איגרות החוב:

הגיוסים בהנפקות של איגרות חוב בתל-אביב ע"י האוצר התמתנו בשנת 2021, כשהשנה האוצר לא גייס באמצעות הנפקות של איגרות חוב בחו"ל, זאת לאחר גיוסי שיא אשתקד כתוצאה מהצורך לממן את העלייה בגירעון הממשלתי שהגיע לכ-12% מהתמ"ג בשנת 2020. **סך הגיוס הממשלתי השנה הגיע לכ-104 מיליארד שקל ברוטו**, לעומת גיוס שיא בסך כ-183.3 מיליארד שקל בשנה הקודמת.

השנה חלה ירידה במשקל הגיוס באג"ח שקלי לכ-74% מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח ממשלתי בת"א לעומת כ-79% בשנת 2020, ובמקביל חלה עלייה במשקל הגיוס באג"ח צמוד מדד לכ-26% מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח ממשלתי בת"א לעומת כ-21% בשנת 2020.

הנפקות משרד האוצר השנה לוו בפדיונות בסך כ-87 מיליארד שקל, מזה כ-64.4 מיליארד שקל באג"ח שקלי וכ-22.6 מיליארד שקל באג"ח צמוד מדד.

גיוס בהנפקות ובהקצאות פרטיות של אג"ח חברות לציבור

היקף הגיוסים ע"י אג"ח חברות בשוק איגרות החוב בישראל (ללא: TASE UP ואג"ח מובנות) חזר לעלות בשנת 2021 והסתכם בכ-71 מיליארד שקל – שיא כל הזמנים. זאת לאחר שהיקף הגיוסים ירד לכ-52 מיליארד שקל בשנה הקודמת ולעומת כ-69 מיליארד שקל בשנת 2019 ערב פרוץ הקורונה.

העלייה בגיוסים השנה חלה הן בחברות הסקטור הריאלי שגייסו כ-48 מיליארד שקל – סכום גבוה בכ-21% לעומת הגיוס בשנה הקודמת, בהשפעת חזרת המשק לפעילות יצרנית מלאה ובשל הצורך למחזר אג"ח סחיר תוך ניצול הריבית הנמוכה במשק, והן בחברות הסקטור הפיננסי שגייסו כ-23 מיליארד שקל – סכום גבוה כמעט פי שניים לעומת הגיוס בשנה הקודמת, זאת בהשפעת העלייה בביקוש לאשראי בנקאי ולאשראי חוץ בנקאי. **פדיונות אג"ח חברות סחיר (סקטור ריאלי וסקטור פיננסי) הסתכמו השנה בכ-46 מיליארד שקל**, לאחר פדיונות בהיקף של כ-53 וכ-43 מיליארד שקל בשנים 2020 ו-2019, בהתאמה. העלייה בגיוסי הסקטור העסקי, חרף הירידה בהיקף

הפדיונות, מעידה על הרחבת הפעילות במשק, כאשר גם השנה עיקר הגיוס נועד למיחזור חוב סחיר בשנים 2021-2022 (כ-70%), וחלקו למימון חוב לא סחיר, למימון הפעילות השוטפת ואף להרחבתה (כ-30%).

בשנת 2022 צפויים הפדיונות לעלות לכ-52 מיליארד שקל - עלייה שמקורה באג"ח שהנפיקו הבנקים הגדולים.

לוח 6: גיוסים באגרות חוב לא-ממשלתיות לפי ענפים 2019-2021 (במיליוני שקלים)

2019	2019	2020	2020	2021	2021	
100%	68,592	100%	51,548	100%	71,150	אג"ח חברות לציבור
						חלוקה לענפים:
43%	29,777	23%	11,995	33%	23,275	סקטור פיננסי:
33%	22,356	17%	9,320	26%	18,245	בנקים
4%	2,431	3%	1,376	4%	2,850	שירותים פיננסיים
7%	4,990	3%	1,299	3%	2,180	ביטוח
57%	38,815	77%	39,553	67%	47,875	סקטור ריאלי:
38%	26,031	49%	25,301	42%	29,740	נדל"ן ובנייה
3%	1,905	10%	5,312	8%	5,690	אנרגיה וחיפוש גז
8%	5,680	9%	4,409	7%	5,290	מסחר ושירותים
2%	1,039	2%	946	5%	3,845	טכנולוגיה
4%	2,830	3%	1,435	4%	2,960	השקעות
2%	1,330	4%	2,150	1%	350	תעשייה
	3,781		14,123		17,080	אג"ח חברות ב-TASE UP *
	51		250		-	מימוש אופציות
	72,424		65,921		88,230	סה"כ אג"ח חברות
	3,268		1,592		220	אג"ח מובנה
	75,692		67,513		88,450	סה"כ גיוס באג"ח לא-ממשלתי

* כולל גיוס ממשקיעים מוסדיים בחו"ל ורישום בת"א בסך כ-13.4 וכ-11.3 מיליארד שקל בשנים 2021 ו-2020, בהתאמה.

גיוסים באמצעות איגרות חוב חברות בשנת 2021 - מאפיינים עיקריים:

• עלייה בהיקף גיוסי הסקטור הפיננסי:

הסקטור הפיננסי גייס השנה כ-23.3 מיליארד שקל מהציבור, וגייס כ-6.7 מיליארד שקל נוספים באג"ח למוסדיים שנסחר ב-TASE UP לעומת כ-15 מיליארד שקל שגויסו בשנת 2020. עלייה בגיוסי הבנקים הגדולים מהציבור ומוסדיים – והם הסתכמו בכ-25 מיליארד שקל בשנת 2021 לעומת כ-12 מיליארד שקל בשנה הקודמת, ולעומת כ-24 מיליארד שקל בשנת 2019. פעילות הבנקים בשנה שהסתיימה הושפעה בעיקר מעלייה בביקוש לאשראי מצד משקי בית (בעיקר ע"י רוכשי דירות) ומצד הסקטור העסקי שחזר לפעילות מלאה. לצמצום מסגרות האשראי ללקוחות עפ"י חוק "שטרומ" (החל בינואר 2021), ולהוראת בנק ישראל לבנקים להגדיל את ההפרשות להפסדי אשראי בגין מתן הלוואות לעסקי הנדל"ן, לא היתה השפעה מהותית.

במקביל חלה עלייה בגיוסי חברות האשראי החוץ בנקאי בשוק איגרות החוב לכ-3 מיליארד שקל בשנת 2021, יותר מפי שניים מהסכום שגייסו חברות הענף בשנת 2020.

המנפיקים הבולטים השנה הם: בנק הפועלים שגייס כ-4.9 מיליארד שקל מהציבור – בהנפקה הגדולה ביותר של איגרות חוב בבורסה ע"י חברה מהסקטור הפיננסי – כמחצית הסכום באג"ח צמוד מדד, ומחצית הסכום באג"ח שקלי. בנוסף גייס כ-3.2 מיליארד שקל נוספים בהנפקה בינלאומית של אג"ח דולרי למשקיעים מוסדיים שנרשם ב-TASE UP כשהגיוס בוצע באמצעות אג"ח COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים ע"י המרה למניות. תמורת

14 ההנפקה של אג"ח ה-COCO מיועדת למימון "פרויקטים ירוקים" וזהו האג"ח הירוק (Green Bond), הראשון הנסחר בבורסה.

בנק דיסקונט שגייס כ-5.5 מיליארד שקל מהציבור - כ-3.1 מיליארד שקל גויסו באג"ח צמוד מדד, כ-0.9 מיליארד שקל באמצעות נע"מ וכ-1.5 מיליארד שקל באג"ח צמוד מדד מסוג COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים ע"י מחיקת הקרן; ובנק מזרחי טפחות שגייס כ-3.6 מיליארד שקל מהציבור באג"ח צמוד מדד, וכ-2.0 מיליארד שקל נוספים באג"ח דולרי מסוג COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים ע"י מחיקת קרן שנרשם ב-TASE UP.

עלייה בהיקף גיוסי הסקטור הריאלי:

הסקטור הריאלי גייס ב-2021 כ-48 מיליארד שקל מהציבור וכ-10.4 מיליארד שקל נוספים באג"ח למוסדיים שנסחר ב-TASE UP, לעומת כ-51 מיליארד שקל שגויסו בשנת 2020. פידיון אג"ח סחיר של חברות הסקטור הריאלי הסתכם בכ-34 מיליארד שקל בשנת 2021, לעומת כ-31 מיליארד שקל בשנה הקודמת, וצפוי להסתכם בסכום דומה גם בשנת 2022. להלן מגמות בולטות בגיוסי הסקטור הריאלי בהנפקות של אג"ח לציבור:

- **חברות הנדל"ן** ממשיכות להוביל ברשימת הענפים עם גיוס בסך כ-29.7 מיליארד שקל בשנת 2020, סכום המהווה כ-42% מהגיוס באג"ח חברות. יצוין כי כ-85% מהגיוס בהנפקות לציבור ע"י חברות הנדל"ן השנה בוצע ע"י חברות נדל"ן מניב, שנפגעו קשות בעקבות משבר הקורונה – בעקבות החזרה לפעילות והסרת המגבלות השנה, חלה עלייה בביקוש למשרדים ולמחסנים. חברות הנדל"ן שגייסו השנה, פדו אג"ח סחיר בסך כ-10 מיליארד שקל השנה וצפויות לפדות אג"ח סחיר בסך כ-11.5 מיליארד שקל בשנת 2022.

בין המנפיקות **חמש חברות חדשות** שגייסו כ-364 מיליון שקל בהנפקות ראשונות של איגרות חוב שקליות בריבית קבועה: **ארבע חברות בנייה – אב-גד (60 מיליון שקל), אפי קפיטל (105 מיליון שקל), גלעד מאי (40 מיליון שקל), קבוצת יובלים (100 מיליון שקל); וחברת נדל"ן מניב – הילה משרדים (59 מיליון שקל).**

בין כ-60 המנפיקות מענף הנדל"ן בלטו חברות הנדל"ן מניב: חברות הקניונים **קבוצת עזריאלי** שגייסה כ-3.7 מיליארד שקל בהנפקת אג"ח צמוד מדד – **בהנפקה הגדולה ביותר של איגרות חוב בבורסה ע"י חברה מהסקטור הריאלי, מליסרון** שגייסה כ-2 מיליארד שקל, והחברות **רבוע כחול נדל"ן, אפי נכסים, אמות, ביג וגזית גלוב** שגייסו מעל **מיליארד שקל כ"א.**

- ענף **האנרגיה וחיפוש נפט וגז** בלט אף הוא עם שבע חברות, מרביתן חברות אנרגיה, שגייסו כ-5.7 מיליארד שקל מהציבור – בדומה לגיוס בשנה הקודמת. חברות אלה פדו השנה אג"ח סחיר בסך כ-4 מיליארד שקל, וצפויות לפדות אג"ח סחיר בסך כ-4.4 מיליארד שקל בשנת 2022. המגייסות הגדולות הן: **חברת החשמל** הממשלתית, **קבוצת דלק**, וחברת **האנרגיה או.פי.סי** שגייסו **כמיליארד שקל כ"א.**

יצוין כי בקרב 12 חברות ענף **המסחר והשרותים** שגייסו השנה כ-5.3 מיליארד שקל, בלטה בגודלה הנפקה שביצעה חברת המים הממשלתית **מקורות** בסכום של כ-1.1 מיליארד שקל, וחברת התקשורת **בי קומיוניקיישנס** וחברת הליסינג לרכב **שלמה החזקות** שגייסו כל אחת כ-0.8-0.9 מיליארד שקל.

- ענף **הטכנולוגיה** בלט בעליה חדה בגיוסים השנה, תשע חברות גייסו כ-3.8 מיליארד שקל – לעומת כ-1 מיליארד שקל בכל אחת מהשנים 2019-2020. חברות אלה פדו השנה אג"ח סחיר בסך כ-0.1 מיליארד שקל, וצפויות לפדות אג"ח סחיר בסכום דומה בשנת 2022. המגייסות הבולטות בענף זה היא החברה הדואלית **אלביט מערכות** שגייסה כ-1.9 מיליארד שקל.

- **משקל הגיוס באמצעות אג"ח בדירוג גבוה מקבוצת A השנה ירד השנה והיווה כ-85%** מהסכום שגויס באמצעות הנפקות של אג"ח לציבור, וזאת לעומת כ-93% בכל אחת מהשנים 2019-2020. כ-4% מכלל הגיוסים בוצעו באמצעות איגרות חוב בדירוג נמוך יותר וכ-11% מכלל הגיוסים בוצעו באמצעות איגרות חוב ללא דירוג.
- **משקל הגיוס באמצעות אג"ח צמוד מדד** מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח לציבור ירד השנה לראשונה מזה שלוש שנים של עלייה והיווה כ-60% בשנת 2020 לעומת כ-64% וכ-52% בשנים 2020 ו-2019, בהתאמה. השנה גויסו בדרך זו כ-42.5 מיליארד שקל לעומת כ-33 מיליארד שקל בשנת 2020.

15 **משקל הגיוס באמצעות אג"ח לא צמוד** עלה השנה והיווה כ-39% השנה לעומת 34% וכ-47% בשנים 2020 ו-2019, בהתאמה, וגויסו כ-28 מיליארד שקל לעומת כ-17.5 מיליארד שקל בשנת 2020. כל הסכום גויס באמצעות אג"ח בריבית קבועה. כ-0.9 מיליארד שקל מהגיוס באג"ח לא צמוד השנה בוצע באמצעות **נע"מ** (ניירות ערך מסחריים), לעומת כ-0.1 מיליארד שקל שגויסו בשנת 2020 וכ-1.3 מיליארד שקל שגויסו בשנת 2019. **הנפקות אג"ח צמוד דולר** הסתכמו בכ-0.7 מיליארד שקל, בדומה לסכום שגויס בשנה הקודמת, ומשקלן מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח לציבור היווה כ-1% בשנת 2021, בדומה לממוצע בשנים 2019-2020.

גיוס באיגרות חוב TASE UP

כ-17.1 מיליארד שקל גויסו באמצעות אג"ח למשקיעים מוסדיים במסגרת TASE UP לעומת גיוס בסך כ-14.1 מיליארד שקל בשנת 2020.

כ-13.4 מיליארד שקל מתוכם גויסו באמצעות אג"ח למוסדיים בחו"ל שנרשם ב-TASE UP בתל-אביב, בכללם: כ-8.2 מיליארד שקל גויסו לראשונה ע"י **אנרג'יאן ישראל** – חברה ייעודית של חברת הנפט והגז הבריטית **אנרג'יאן** באג"ח דולרי למשקיעים מוסדיים זרים וישראלים בחו"ל.

כ-3.7 מיליארד שקל גויסו באג"ח למוסדיים בארץ שנרשם ב-TASE UP בתל-אביב, בכללם: כ-1.2 מיליארד שקל שגויסו ע"י חברת הביטוח **הפניקס** בהנפקה ראשונה בבורסה של אג"ח COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים ע"י מחיקת ריבית בנוסף למחיקת הקרן, וכ-1.2 מיליארד שקל גויסו לראשונה ע"י **דליה אנרגיה** העוסקת בייזום, הקמה ותפעול של תחנות כח וייצור חשמל.

קרנות סל

בשנת 2021 הונפקו 34 קרנות סל חדשות ששווין בסוף השנה כ-1 מיליארד שקל. 10 מהקרנות הן על מדדי מניות מקומיים, 21 מהקרנות הן על מדדי מניות בינ"ל, ו-3 מהקרנות הן על מדדי אג"ח חברות מקומיים. בין הקרנות החדשות

- ארבע קרנות סל ראשונות על מדדי מניות "ירוקים" בשווי מצרפי של כ-32 מיליון שקל:
 - שלוש קרנות, בהן קרן בחסר, העוקבות אחר **מדד ת"א-קלינטק** שהבורסה השיקה בנובמבר 2020.
 - קרן העוקבת אחר **מדד ת"א-125 אקלים נקי מדלקים פוסיליים** שהבורסה השיקה בדצמבר 2020.
- שתי קרנות העוקבות אחר **מדד ת"א-בנייה** שהבורסה השיקה בפברואר 2020.

מאידך:

- 9 קרנות סל בשווי של כ-120 מיליון שקל הפכו לקרנות נאמנות מחקות.
- 5 קרנות סל בשווי של כ-25 מיליון שקל פורקו ונמחקו מהמסחר.

כיום נסחרות בבורסה 551 קרנות סל, מהן: 379 קרנות סל על מדדי מניות מקומיים ובינ"ל ו-172 קרנות סל על מדדי אג"ח מקומיים ובינ"ל.

שווי השוק הכולל של קרנות הסל חצה לראשונה את רף ה-100 מיליארד שקל, ומסתכם בכ-102 מיליארד שקל.

317 מקרנות הסל, בשווי כולל של כ-37 מיליארד שקל, עוקבות אחרי מדדי מניות ואיגרות חוב בינלאומיים ואף אחרי סחורות. קרנות אלה מאפשרות למשקיע הישראלי להשקיע בסלי ני"ע ברחבי העולם במטבע מקומי (ללא צורך להמיר למט"ח) בשיטת מסחר מוכרת, בשקיפות מלאה ובעלויות נמוכות. נכסי הבסיס הפופולאריים ביותר מקרב הקרנות העוקבות אחרי מדדי מניות בינ"ל הם המדדים האמריקאים S&P 500 ו-NASDAQ 100, עליהם קרנות סל בשווי כולל של כ-20 מיליארד שקל.

מדדים פופולאריים נוספים הם מדדים אמריקאים על ענפי הטכנולוגיה, סייבר, ביוטכנולוגיה, תעשייה ופיננסיים; מדדים גלובליים לשווקים מפותחים ומתפתחים; מדדים כלל אירופאים ולאומיים-גרמניה, בריטניה, שוויץ וצרפת, מדדים נבחרים משווקי אסיה-יפן, סין, הודו ואוסטרליה.

בנוסף, החל באוגוסט 2019 נסחרות בבורסה בת"א גם קרנות סל שהונפקו ע"י גופים בינלאומיים מובילים ונסחרות במקביל גם בחו"ל.

ענקית הפיננסים הבינלאומית **בלאקרוק** היתה הראשונה לרשום קרנות זרות למסחר מקביל בתל-אביב - החל באוגוסט 2019 רשמה **23** קרנות חוץ הנסחרות במקביל גם בבורסות בעולם תחת המותג iSHARE. אליה הצטרפה השנה **ליקסור** שרשמה לראשונה בתל-אביב **שתי** קרנות חוץ. ליקסור הינה חברת ניהול נכסים אירופאית המתמחה במגוון סגנונות ההשקעה וכיום היא מנהלת קרנות הסל השלישית בגודלה באירופה. 15 מהקרנות עוקבות אחרי מדדי מניות בינ"ל ו-10 קרנות עוקבות אחרי מדדי אג"ח בינ"ל.

שווין המצרפי של החזקות הציבור בת"א ב-25 קרנות החוץ מגיע לכ-2.1 מיליארד שקל בסוף שנת 2021, גבוה בכ-1.2 מיליארד שקל משווין בסוף שנת 2020. עיקר העלייה בשווי, כ-1 מיליארד שקל נזקפת לרכישות של קרנות על מדדי המניות בחו"ל.

לוח 7 – א': שווי החזקות הציבור ורכישות/מכירות של קרנות סל* ע"י הציבור (במיליארדי שקלים):

מספר קרנות סל	שווי החזקות הציבור	שווי החזקות הציבור	רכישות/(מכירות) נטו
דצמבר 2021	דצמבר 2020	דצמבר 2021	שנת 2021
89	26.5	34.4	-0.7
290	33.1	35.8	-2.8
172	30.6	31.7	-0.5
551	90.2	101.9	-4.0

* ללא קרנות חוץ.

** כולל קרנות סל על מדדי אג"ח ממשלתי בת"א ואג"ח חברות בחו"ל.

בשנת 2021 חלה עלייה חדה של כ-11.8 מיליארד שקל בשווי קרנות הסל שבידי הציבור:

- שווי החזקות הציבור בקרנות סל על מדדי מניות מקומיים עלה בכ-8 מיליארד שקל, כאשר עלייה של כ-8.7 מיליארד שקל בשווי עקב עליית מדדי המניות, קוזזה חלקית במכירות הציבור שהסתכמו בכ-0.7 מיליארד שקל נטו (בעיקר מכירת קרנות סל על מדד ת"א-125).
- שווי החזקות הציבור בקרנות סל על מדדי מניות בינלאומיים עלה בכ-2.7 מיליארד שקל, כאשר עלייה של כ-5.5 מיליארד שקל בשווי עקב עליית מדדי המניות, קוזזה חלקית במכירות הציבור שהסתכמו בכ-2.8 מיליארד שקל נטו (בעיקר מכירת קרנות סל על מדד MSCI AC WORLD).
- שווי החזקות הציבור בקרנות סל על מדדי אג"ח, בעיקר אג"ח חברות בת"א, עלה בכ-1.1 מיליארד שקל. עלייה בשווי קרנות אג"ח בת"א בכ-1.6 מיליארד שקל שמקורה בעליות שערים, קוזזה חלקית ברידה של כ-0.5 מיליארד שקל בקרנות על מדדי אג"ח בחו"ל שמקורה במכירות הציבור.

לוח 7 - ב: יצירות/פדיונות בקרנות הנאמנות (במיליארדי שקלים):

2020	2021	
-3.2	4.6	קרנות המשקיעות במניות בתל-אביב
-16.7	27.8	קרנות המשקיעות באיגרות חוב בתל-אביב
-6.1	-5.9	קרנות כספיות
5.7	4.7	קרנות המשקיעות בחו"ל

בהשפעת התאוששות השווקים מהמשבר ועליות השערים בשוקי המניות ואיגרות החוב – **הציבור רכש קרנות נאמנות המשקיעות בני"ע בתל-אביב בסכום ענק של כ-32.4 מיליארד שקל**, בעיקר קרנות המשקיעות באיגרות חוב (כ-27.8 מיליארד שקל), ורכש גם **קרנות נאמנות המשקיעות בחו"ל בסכום של כ-4.7 מיליארד שקל**.

מאידך, בהשפעת הותרת הריבית במשק ללא שינוי ברמה של 0.1% גם בשנת 2021, הציבור מכר **קרנות כספיות** בסך כ-5.9 מיליארד שקל, בהמשך למכירות בסכום דומה בשנה הקודמת.

בסוף שנת 2021 קיימות בבורסה כ-570 **קרנות מחקות** המנהלות כ-68 מיליארד שקל. במהלך השנה נפתחו כ-110 קרנות מחקות חדשות, שגייסו יחד כ-3.5 מיליארד שקל נטו.

יש לציין שהשנה בלטו רכישות משמעותיות ע"י הציבור של קרנות סל וקרנות מחקות העוקבות אחרי שני מדדי מניות מקומיים:

- ת"א-90 – 900 מיליון שקל

- ת"א בנייה - 500 מיליון שקל

- כמו כן היו רכישות משמעותיות ע"י הציבור של קרנות סל וקרנות מחקות העוקבות אחרי 3 מדדי אג"ח מקומיים:

- תל בונד צמודות A - 1,200 מיליון שקל

- תל בונד-צמודות AA-AAA - 440 מיליון שקל

- תל בונד מאגר - 307 מיליון שקל

מחזורי המסחר בקרנות סל:

לוח 8: מחזורי המסחר היומיים בשוק קרנות הסל (במיליוני שקלים)

2020	2021	
393	330	קרנות סל בשוק המניות
21%	18%	% ממחזור המסחר במניות
148	125	קרנות סל בשוק איגרות החוב
14%	14%	% ממחזור המסחר באג"ח לא ממשלתי

שוק הנגזרים

שוק הנגזרים התאפיין במחזורים נמוכים מאלה שנרשמו בשנה הקודמת, זאת בהשפעת הירידה באי הוודאות והירידה בתנודתיות שאפיינו את המסחר בשנה הקודמת.

המחזור באופציות על מדד ת"א-35 (חודשיות ושבוועיות) הסתכם בכ-104 אלף יחידות ביום בממוצע בשנת 2021, נמוך בכ-7% מהמחזור בשנה הקודמת.

לירידה במחזורי המסחר באופציות אלה תרמה הירידה בתנודתיות בשוק המניות כפי שבאה לידי ביטוי במדד **VTA35**. המדד ירד מכ-19 נקודות בתחילת השנה לכ-11 נקודות עד אמצע נובמבר 2021, והתייצב ברמה של כ-15 נקודות לקראת סוף השנה, תוך תנודתיות, וזאת בדומה למדד **S&P VIX** שירד מכ-23 נקודות בתחילת השנה לכ-16 נקודות עד אמצע נובמבר 2021 והתייצב ברמה של כ-19 נקודות לקראת סוף השנה.

מחזור המסחר באופציות הדולריות הסתכם בכ-46 אלף יחידות ביום בממוצע בשנת 2021, נמוך בכ-13% מהמחזור הממוצע בשנת 2020.

הירידה במחזורי המסחר באופציות אלה הושפעה מהחלשות הדולר - שער הדולר הגיע מכ-3.215 שקל בסוף שנת 2020 לשער של 3.07 שקל ב-17 בנובמבר – שער שפל של כ-26 שנה, בעקבות זאת המשיך בנק ישראל ברכישות המטבע והביא להתייצבותו בשער של כ-3.1 לקראת סוף השנה. יצוין כי רכישות הדולרים שהגיעו לכ-35 מיליארד דולר בחודשים ינואר-נובמבר 2021, הביאו את יתרות המט"ח של בנק ישראל לשיא של כ-209 מיליארד שקל.

מילוה קצר מועד (מק"מ)

המחזור היומי במק"מ (בבורסה ומחוצה לה) הסתכם בכ-330 מיליון שקל בשנת 2021, נמוך בכ-43% מהמחזור בשנה הקודמת. הירידה במחזורי המסחר חלה גם בעסקאות מחוץ לבורסה וגם בעסקאות בבורסה.

שערי המק"מ נותרו השנה ללא שינוי, והתשואה לפדיון נותרה אף היא ללא שינוי ברמה של 0% בסוף שנת 2021.

בשנת 2021 עלו **החזקות הציבור הישראלי והזר במק"מ** והסתכמו בכ-115 מיליארד שקל בסוף השנה, לעומת כ-87 וכ-120 מיליארד שקל בסוף שנת 2020 ובסוף שנת 2019 בהתאמה. העלייה השנה בהיקפי הגיוס במק"מ על ידי בנק ישראל בכ-28 מיליארד שקל בשנת 2021 הינה צעד שמסייע להאט את קצב האינפלציה תוך הותרת הריבית במשק ללא שינוי.

מנתוני בנק ישראל עולה כי **משקיעי חוץ רכשו השנה מק"מ בבורסה בתל-אביב** בהיקף של כ-18 מיליארד שקל בינואר עד ספטמבר 2021, בהמשך לרכישות בסך כ-4 מיליארד שקל נטו בשנת 2020.

סקירה שנתית 2021 – מה היה לנו השנה¹

הבורסה עם הפנים לציבור הרחב

במסגרת המאמצים המתמשכים של הבורסה בחיזוק החיבור לציבור הרחב ובהגדלת המעורבות וההשתתפות שלו בהצלחת הכלכלה הישראלית, ובפרט לאור העניין הגובר של הציבור הישראלי בהשקעות בשוק ההון, הבורסה המשיכה לפעול, גם השנה, על מנת להרחיב את בסיס הידע, להנגיש את נתוני המסחר ולקדם מסחר בעמלות נמוכות יותר ובסכומים נמוכים יותר.

"שווה משווה" = עדי אשכנזי וזופר אבדיה עודדו את הציבור להשוות עמלות

במהלך חודש מאי השנה יצאה הבורסה במהלך להגברת המודעות לגובה העמלות המשולמות על ידי הציבור, באמצעות השוואה פשוטה, חינוכית ונגישה במחשבון עמלות הבורסה, אשר השוואה כזו יכולה להוזיל את העלויות בעשרות אחוזים לטובת ציבור המשקיעים. הקמפיין נעשה כחלק מפעילות הבורסה להסרת חסמים למסחר והנגשת שוק ההון לציבור הרחב, על מנת שהציבור הישראלי יוכל להיות שותף משמעותי יותר בהצלחת החברות המקומיות והכלכלה הישראלית. היעדר חינוך פיננסי בקרב הציבור, גורם בין היתר לכך שהציבור אינו מודע לגובה העמלות שהוא משלם ולכך שהוא יכול להוזיל משמעותית את עלויות המסחר הנגבות ממנו. חוסר הבנה בהתנהלות פיננסית אף תורמת להיעדר השתתפות משמעותית בקרב הציבור במסחר בבורסה ובהשקעות פיננסיות לטווח הארוך, בעיקר בעידן בו הריבית היא אפסית והכסף המצטבר של הציבור הרחב בפיקדונות העו"ש עומד על כ- 640 מיליארד\$.

בבורסה רואים חשיבות רבה בהעלאת המודעות של הציבור לנושא השוואת העמלות, בעיקר על רקע כניסתם של יותר משקיעים חדשים לשוק ההון. בשנת 2020 נפתחו קרוב ל- 141 אלף חשבונות חדשים, עם קפיצה של כ- 170% במספר החשבונות שנפתחו בבתי ההשקעות והמגמה נמשכה גם בשנת 2021, עם קרוב ל- 140,000 חשבונות חדשים.

לטבלת השוואת העמלות באתר הבורסה: https://www.tase.co.il/he/market_data/trading_fees

קמפיין "אימון פיננסי" בהשתתפות זוהיר בהלול ושחקני ליגת העל בכדורגל

הבורסה עלתה במהלך חודש דצמבר בקמפיין חדש המעודד את הציבור להעמיק את ההכרות עם שוק ההון והידע עם מוצרי ההשקעה השונים של הבורסה. הקמפיין הינו במסגרת שיתוף הפעולה הרב שנתי של הבורסה עם מנהלת הליגות לכדורגל. את הקמפיין מובילים העיתונאי ושדרן הספורט המיתולוגי זוהיר בהלול, לצד שחקני ליגת העל ביניהם: אייל גולסה, אלמוג כהן, איתי שכטר, בירם כאל, בן סהר, מוחמד שכר, מקס גרצ'קין ועידן ורד.

¹ הנתונים נכונים ל-15.12.2021

במהלך השנה האחרונה קיימו הבורסה ומנהלת הליגות לכדורגל תוכנית "אימון פיננסי", ראשונה מסוגה בישראל, לשחקני הכדורגל בליגת העל, במסגרתה עברו שחקני הכדורגל מפגשים, עם גורמי מקצוע בבורסה במטרה להעמיק את הידע שלהם בנושא ניהול פיננסי של כספי הפנסיה והחיסכון, מוצרי השקעה, פיזור סיכונים, התנהלות על פי תקציב ועוד. שחקני הכדורגל, כמו גם ספורטאים אחרים, נמצאים באתגר לא פשוט מבחינת ההתנהלות הפיננסית, לאור העובדה שהקריירה הספורטיבית היא באופן טבעי קצרה יחסית ונמשכת כ- 12-15 שנים. מאפיין ייחודי זה מחדד את הצורך בחשיבות של כלים פיננסיים והתנהלות נכונה בראייה ארוכת טווח. במסגרת הקמפיין החדש הושק אתר "אימון פיננסי" בו מושגי יסוד ומידע רלוונטי למשקיעים מתחילים, בפרט כאלו העושים את צעדיהם הראשונים בשוק ההון, תשובות לשאלות וטיפים להשקעה נבונה. הקמפיין יימשך עד לסיום עונת הליגות לכדורגל בחודש מאי 2022.

[לסרטון אימון פיננסי <](#)

[לאתר אימון פיננסי <](#)

הבורסה משיקה מדדים וענפים חדשים

הגידול במספר ההנפקות בבורסה מאז תחילת שנת 2021 ועד היום, עם 97 חברות חדשות אשר הנפיקו לראשונה בבורסה בתל אביב, גדל מגוון התחומים בהן עוסקות החברות הבורסאיות. לאור זאת, הבורסה פיתחה תתי ענפים חדשים, במטרה לפצל תתי-ענפים גדולים ועל מנת לרכז את החברות העוסקות באותו תחום פעילות תחת אותו תת-ענף. זאת, בהמשך למטרה אסטרטגית של הבורסה להרחיב כל העת את מגוון המוצרים.

להלן תתי הענפים והמדדים החדשים שהושקו במהלך השנה האחרונה:

תתי-ענפים חדשים בבורסה

שלושה תתי ענפים חדשים בענף הטכנולוגיה - רובוטיקה ותלת מימד, אנרגיה מתחדשת ופודטק. ענף חברות הטכנולוגיה כולל 143 חברות, ולאחר הפיצול, כולל 12 תתי ענפים.

ענף שירותים פיננסיים פוצל לשני תתי ענפים חדשים - תת ענף **אשראי חוץ בנקאי** ותת הענף הקיים **שירותים פיננסיים**.

ענף המסחר פוצל לתת ענף **רשתות שיווק** הכולל חברות המפעילות רשתות שיווק קמעונאיות כולל רשתות און-ליין, מזון, מוצרי צריכה לבית, הלבשה והנעלה, ומוצרי חשמל. תת-ענף המסחר הקיים ממשך לכלול חברות העוסקות במסחר, ייבוא ושיווק מוצרי מזון, מוצרי צריכה וחומרי גלם, לא כולל רשתות שיווק.

מדדים חדשים

מדד ת"א-קנאביס

מדד ת"א-קנאביס הושק בפברואר השנה, והוא כולל מניות הכלולות בתת-ענף קנאביס, בענף הביומד. המדד כולל 10 מניות בשווי שוק של כ- 1.7 מיליארד שקלים. תת-ענף הקנאביס כולל את החברות שעיסוקן העיקרי הוא בתחומי מחקר, גידול, ריבוי, מכירה או ייצור ושיווק של מוצרי קנאביס רפואי. [לפרטים נוספים](#)

מדד ת"א-דואליות

מדד ת"א-דואליות הושק ביוני השנה והוא כולל את המניות הדואליות הנכללות במאגר תמר. המדד הכולל מניות דואליות יחד את יתרונה של הבורסה כמוקד משיכה לחברות ישראליות הרשומות למסחר בחו"ל וטרם נרשמו למסחר בת"א. כמו כן, מאפייני הסחירות הגבוהים של החברות הדואליות הינם אטרקטיביים עבור המשקיעים שהנזילות עבורם היא משמעותית. המסחר בבורסה בת"א מהווה כ- 29% מסך המסחר בת"א ובחו"ל. המניות הדואליות חשופות הן למשקיעים ישראלים והן למשקיעים הזרים והכיסוי האנליטי שלהן רחב יותר, גם לאור המאפיינים שלהן כחברות בינלאומיות הפועלות בשווקים נוספים בעולם. [לפרטים נוספים](#)

מדד ת"א-רשתות שיווק

מדד ת"א-רשתות שיווק הושק באוגוסט השנה. המדד החדש הושק במסגרת מחקר ופיתוח מדדים חדשים בבורסה ובהמשך לבקשות מצד פעילי שוק ההון במדד חדש המתמקד ברשתות שיווק פיזיות ואון-ליין אשר מתמחות בשיווק לריטייל של מוצרי צריכה ממגוון תחומים רחב. על כן, פוצל תת-ענף מסחר לשני תתי ענפים: "רשתות שיווק" ו"מסחר". במדד החדש נכללות 20 חברות המפעילות רשתות שיווק קמעונאיות כולל רשתות און-ליין, מזון, מוצרי צריכה לבית, הלבשה והנעלה, ומוצרי חשמל, המסווגות בתת-ענף "רשתות שיווק" ונכללות במאגר תמר, עם תקרת משקל של 10% למניה במדד.

לפרטים נוספים

שדרוג מדד ביטוח מניות והמירים למדד ת"א-ביטוח

מדד ביטוח מניות והמירים הוותיק, שונה בשמו למדד "ת"א-ביטוח" בחודש יוני השנה והפך למדד רציף. במדד נכללות המניות מענף הביטוח הכלולות במאגר תמר, עם תקרת משקל של 20% למניה במדד והמתודולוגיה החלה על מדדי תמר. ענף הביטוח הוא ענף מרכזי במשק הישראלי ובעל נוכחות משמעותית בבורסה ולאחרונה אף גבר העניין בהשקעות בחברות הביטוח הישראליות ונרשמו מספר השקעות מהותיות בחברות בענף, כולל עניין גובר מצד משקיעים בתחום האינשורטק. מדד ת"א-ביטוח מורכב ממניות מענף הביטוח בלבד וצפוי ליהנות מביקוש גבוה הן מצד משקיעים מוסדיים, אשר לחלקם מגבלות רגולטוריות שאינן מאפשרות להם חשיפה ישירה למניות הביטוח בהיקף הרצוי להם, והן עבור הציבור הרחב אשר יוכל להיחשף למוצרי השקעה על מדד ייעודי לחברות הביטוח המקומיות.

לפרטים נוספים

מדדי איגרות חוב חדשים - מדדי All-Bond

הבורסה השיקה בחודש מאי השנה סדרה חדשה של מדדי All-Bond, המחושבים בזמן אמת ולפי מתודולוגיה סדורה – מדד All-Bond כללי שהחליף את מדד אג"ח כללי ומדד All-Bond צמוד שהחליף את מדד אג"ח צמודות מדד. בנוסף, הושקו 2 מדדים חדשים - מדד All-Bond שקלי שכולל את האג"ח הממשלתיות והקונצרניות שאינן צמודות ונושאות ריבית קבועה ומדד All-Bond ריבית משתנה, אשר כולל את האג"ח הממשלתיות והקונצרניות שאינן צמודות ונושאות ריבית משתנה. מדדים אלו מאפשרים השקעה במדד אחד הכולל הן איגרות חוב ממשלתיות והן קונצרניות.

לפרטים נוספים

חברים חדשים בבורסה

חברת הביטוח "הפניקס" תצטרף לבורסה כ"חבר משמורן"

בחודש נובמבר האחרון אישר דירקטוריון מסלקת הבורסה את הצטרפותה של חברת הביטוח "הפניקס" כ"חבר משמורן" בבורסה בתל אביב, אשר תאפשר לה לפעול ישירות במאגר השאלות של הבורסה. שווי השוק של הפניקס בבורסה עומד על כ- 10 מיליארד ש"ח, הגבוה ביותר מבין חברות הביטוח הנסחרות בבורסה, המנהלת נכסים בשווי של כ- 300 מיליארד ש"ח. הפניקס יהיה הגוף הישראלי הראשון שיצטרף לבורסה כחבר משמורן (Custodial Member) - חבר המנהל בבורסה את נכסי לקוחותיו ומקבל ממנה שירותי סליקה ומשמורת, אך אינו מבצע פעילות מסחר.

חברת הפינטק פייר פיננשאל טכנולוגיז תצטרף לבורסה כחבר בורסה

בחודש דצמבר האחרון אישר דירקטוריון הבורסה את הצטרפותה של חברת הפינטק פייר כחבר בבורסה בתל אביב והיא מתכוונת להפעיל פלטפורמת פינטק מקוונת להפצת קרנות נאמנות פתוחות לציבור בישראל, באופן דיגיטלי. החברה נמנית על קבוצה הכוללת את חברת אפ.אמ.אר. מחשבים ותוכנה, המספקת שירותים תפעוליים ומערכות לחברי הבורסה, בנקים ובתי השקעות, וכן הקבוצה כוללת גם את סלייס גמל, חברה לניהול קופות גמל. המהלך של חברת פייר נועד לאפשר לציבור הרחב ליהנות משירותי מסחר ישירים, מתקדמים, זולים ונגישים יותר לטובת קידום חדשנות טכנולוגית בשוק ההון והוזלת עלויות של השירותים הפיננסיים בתחום קרנות נאמנות פתוחות.

מצטרפות חדשות ל-TASE UP

במהלך 2021 הצטרפו לראשונה חברות הייטק פרטיות וקרן הון סיכון לפלטפורמת TASE UP, פלטפורמה דיגיטלית ראשונה מסוגה שנבנתה עבור חברות הטכנולוגיה, לגיוס הון ללא הליך הנפקה. פלטפורמת TASE UP מאפשרת לחברות פרטיות להקצות ניירות ערך למשקיעים כשירים ומוסדיים, ללא הפיכתה לחברה ציבורית. [לפרטים נוספים אודות TASE UP](#)

חברת הסטארט אפ VEEV

חברת טכנולוגיית הבנייה Veev פיתחה שיטת בנייה חסכונית ויעילה מבוססת אוטומציה ובנייה מודולרית. החברה מעסיקה כ- 300 עובדים במשרדי החברה בתל-אביב ובסן-מטאו, בעמק הסיליקון. החברה גייסה כ- 100 מיליון דולר, ורשמה בחודש מרץ את מנייתיה על גבי פלטפורמת TASE UP.

קרן ההון סיכון Group 11

קרן ההון סיכון Group 11 מעמק הסיליקון בראשותו של דובי פרנסס, רשמה בחודש נובמבר מניות בפלטפורמת TASE UP. קרן ההון סיכון Group 11 מעמק הסיליקון משקיעה בחברות טכנולוגיה מהפכניות בתחום השירותים הפיננסיים. החברה גייסה כ- 200 מיליון דולר, ורשמה את יחידת ההשתתפות של הקן ב-TASE UP. הקרן הקצתה 5 מיליון דולר למשקיעים כשירים.

פי אס סי PSC

פי אס סי היא חברת ההמפ (HEMP) והסי.בי.די (CBD) הישראלית הראשונה שהחלה לפעול בארצות הברית, ויש לה תשתית נרחבת שם, וכן פעילות באיחוד האירופי ובישראל. החברה גייסה בחודש אוגוסט כ- 6 מיליון דולר בעזרת הפלטפורמה הדיגיטלית של Fund IT.

הבורסה מתאימה את עצמה לסטנדרטים הבינלאומיים

שער הבסיס ביום המסחר הראשון נקבע על פי מחיר ההנפקה

בחודש יוני האחרון הבורסה החלה לחשב את שער הבסיס של נייר ערך לפי מחיר ההנפקה, במטרה לאפשר למשקיעים לעקוב לראשונה אחר השווי של נייר הערך ולהעריך את ביצועי המניה בזמן אמת. השינוי מאפשר חישוב תשואה החל מיום המסחר הראשון והוא מהווה כלי משמעותי למשקיעים ולחוקרים לחשב תשואה לנייר הערך על בסיס השווי שלו. המהלך מאפשר שקיפות לחישוב תשואת נייר הערך והבנה טובה יותר ביחס להזדמנות הכלכלית הכרוכה בקניה או מימוש נייר הערך החדש.

שקיפות מלאה במסחר - ספר פקודות מלא – Market By Order

הבורסה השיקה לאחרונה שירות הפצת מידע חדש, הכולל את מלוא המידע אודות ספר הפקודות במסחר (Market By Order). עד אז, הופצו לשוק חמש רמות המחיר הגבוהות ביותר בכל רגע נתון לכל נייר ערך. לאחר השקת השירות, הפעילים בשוק יוכלו לראות את כל רמות המחיר הקיימות בשוק ואת הרכבן. שירות מידע זה קיים ברוב הבורסות המובילות בעולם ובכך מתאימה הבורסה את עצמה לסטנדרטים הבינלאומיים. שירות המידע יתווסף לאופן ההפצה הקיים היום לפי רמות מחיר.

הבורסה בתל אביב מאפשרת חשיפה לעולם

השקת קרנות חוץ נסחרות של Lyxor, מנהלת ה-ETF's השלישית בגודלה באירופה

Lyxor, חברת ניהול נכסים אירופאית ומנהלת הקרנות השלישית בגודלה באירופה, רשמה למסחר בבורסה בחודש אפריל השנה את הקרן הראשונה. העניין הגובר בקרנות הסל הזרות בישראל בא לידי ביטוי גם עם 23 הקרנות הזרות שכבר נסחרות בבורסה בתל אביב שהונפקו ע"י חברת בלאקרוק, באוגוסט 2019. החזקות הציבור בישראל בקרנות הזרות עומד כיום על כ- 2.1 מיליארד שקל, לאחר שבפברואר 2021 חצה את רף המיליארד שקל. לאחרונה נרשמה קרן סל נוספת של ליקסור Lyxor S&P500 UCITS ETF ומתוכננות בהמשך רישום של קרנות סל נוספות. [לפרטים נוספים](#).

לראשונה - מסחר בסדרות אג"ח של ממשלת ישראל הנקובות במטבע חוץ

במהלך חודש אוקטובר השנה החלו להיסחר בבורסה בתל אביב, בפעם הראשונה, איגרות חוב ממשלתיות נקובות במט"ח, שהונפקו בחו"ל, זאת במסגרת יוזמה משותפת של החשב הכללי והבורסה לניירות ערך. הרישום יקל על ציבור המשקיעים לסחור באיגרות החוב הנקובות במט"ח, בשקיפות ובעלויות נמוכות יותר ביחס למצב הקיים. בשלב הראשון נרשמו למסחר 3 סדרות ממשלתיות דולריות ו- 3 סדרות ממשלתיות הנקובות ביורו, בהיקף כולל של כ- 41 מיליארד ₪. המסחר באיגרות החוב הגלובליות מתבצע בשקלים ואילו התשלומים הצפויים למחזיקי איגרות החוב (ריבית) יבוצעו במטבע בו נקובה איגרת החוב.

[לפרטים נוספים](#)

פתיחת שגרירות איחוד האמירויות בבניין הבורסה

בחודש יולי השנה, נפתחה באופן רשמי והיסטורי שגרירות איחוד האמירויות בבניין הבורסה לניירות ערך בתל אביב. אירוע פתיחת השגרירות החל בטקס הנפת דגל איחוד האמירויות מחוץ לבניין הבורסה ונוגן ההמנון הלאומי של איחוד האמירויות. באירוע השתתפו נשיא המדינה, יצחק הרצוג וכבוד השגריר, מוחמד אל-חאג'ה, אשר נשאו דברים והובילו את טקס גזירת הסרט בקומת השגרירות. לאחר מכן, פתחו אורחי הכבוד את יום המסחר בלחיצה על כפתור הבורסה מעל גבי הבמה.

הבורסה מקדמת את תחום ה-ESG

תחום האחריות הסביבתית והחברתית (ESG) תופס בשנים האחרונות תאוצה בארץ ובעולם, הן בקרב החברות והן בקרב המשקיעים המתייחסים כיום בהשקעותיהם, מעבר לביצועים הפיננסיים של החברות, גם להיבטים של אחריות תאגידית וחברתית של החברות. הבורסה רואה חשיבות רבה בקידום תחום ה-ESG בקרב החברות הציבוריות, ולהלן חלק מהדברים שנעשו במהלך השנה האחרונה בתחום:

כנס ESG ראשון לחברות הציבוריות

הבורסה ערכה בחודש אוקטובר האחרון את הכנס הראשון בנושא ESG לחברות הציבוריות. בכנס שהתקיים במעמד השרה להגנת הסביבה, הגב' תמר זנדברג, עלה כי חברות הישראליות נמצאות הרחק מאחור בכל הנוגע לפרסום דו"חות אחריות תאגידית. כיום רק 21 מתוך 125 החברות הכלולות במדד הדגל ת"א-125 מפרסמות דוחות כאלו, לעומת כ-90% מהחברות הכלולות במדד S&P-500 מדווחות לפי כללי ESG. עם זאת, המספר הנמוך בישראל צפוי להכפיל את עצמו בשנה הקרובה לאור העובדה ש-22 חברות בורסאיות נוספות, קיבלו אישור למימון ממשלתי לפרסום דו"ח אחריות תאגידית בשנה הקרובה.

הצטרפות ליוזמת האו"ם

בשנה האחרונה הצטרפה הבורסה ליוזמת האו"ם שהחלה ב-2009 לעידוד הבורסות בתחום ה-ESG - SSE INITIATIVE. מטרת היוזמה היא להגביר את שיתוף הפעולה ולרכז את המידע אודות פעילות הבורסות בנושאי האחריות החברתית והתאגידית. ביוזמה זו חברות 110 בורסות ברחבי העולם, כולל הבורסה בתל אביב. למידע נוסף אודות יוזמת האו"ם: <https://sseinitiative.org/>

מדדים ירוקים חדשים

הבורסה השיקה שני מדדים ירוקים: מדד ת"א-125 נקי מדלקים פוסיליים ומדד קלינטק, אשר הצטרפו למדד מעלה הוותיק. הבורסה צפויה לפרסם מדדי ESG נוספים. כיום רק 45 בורסות בעולם מתוך 112 הכלולות ביוזמת האו"ם מפרסמות מדדים ירוקים. אפשר להגיד משהו על האימוץ של השוק? היקפים?

גיוון - מכשירים את מנכ"ליות העתיד של המשק הישראלי

לראשונה בישראל, הבורסה לניירות ערך וסופרסונס פתחו מסלול הכשרה למנהלות בכירות בחברות הציבוריות. המחזור הראשון של ביה"ס למנכ"ליות העתיד של המשק הישראלי נפתח בינואר 2021 לנשים בתפקידי ניהול בכירים בחברות הנסחרות בבורסה לניירות ערך, ששואפות להתפתח לתפקידי מנכ"ליות ודירקטוריות. מטרת הקורס היתה להביא להגדלת מספר הנשים המכהנות בתפקידי ניהול בכירים במשק הישראלי ולתרום לצמצום הפערים המגדריים בשוק התעסוקה הישראלי. לאור הצלחת הקורס הראשון, קורס נוסף מתוכנן במהלך 2022.

נתונים עיקריים 2019-2021

חברסה בתל-אביב

2019	2020	2021 ⁽⁶⁾	במחירים שוטפים
			מדדים עיקריים
15.0%	-10.9%	26.0%	ת"א-35
40.3%	18.1%	29.0%	ת"א-90
10.2%	15.6%	24.0%	ת"א-SME60
23.7%	-7.6%	47.0%	ת"א-פיננסים
73.2%	-4.6%	46.0%	ת"א-נדל"ן
40.4%	39.3%	4.0%	ת"א טק-עילית
17.8%	-0.4%	26.0%	מניות והמירים
8.7%	0.8%	4.0%	איגרות חוב
9.7%	1.5%	-1.0%	איגרות חוב ממשתליות - שקליות ר.קבועה
8.2%	-0.2%	8.5%	איגרות חוב חברות - תל בונד-20
8.6%	-0.1%	3.0%	איגרות חוב חברות - תל בונד שקלי
			מחזור יומי (בבורסה ומחוצה לה, מיליוני שקלים)
1,300	1,858	1,865	מניות והמירים (כולל קרנות סל)
3,512	4,135	3,985	איגרות חוב (כולל קרנות סל)
413	579	330	מילווה קצר מועד
67	76	66	אופציות חודשיות על מדד ת"א-35 (אלפי אופציות)
30	36	38	אופציות שבועיות על מדד ת"א-35 (אלפי אופציות)
43	53	46	אופציות דולריות (אלפי אופציות)
			הנפקות (מיליארדי שקלים)⁽⁴⁾
13.3	16.8	25.4	מניות והמירים בת"א ⁽⁴⁾
2.8	7.4	3.0	מניות והמירים בחו"ל
71.9	53.4	71.2	איגרות חוב חברות ⁽²⁾
3.8	14.1	17.1	איגרות חוב TASE UP
69.8	131.5	104.0	איגרות חוב ממשתליות (ברוטו) ⁽³⁾
			ערך שוק (מיליארדי שקלים)
820	842	1085	מניות והמירים
411	388	428	איגרות חוב חברות (כולל TASE UP) ⁽²⁾
533	631	701	איגרות חוב ממשתליות ⁽³⁾
93	91	104	קרנות סל וקרנות חוץ
120	87	115	מילווה קצר מועד
442	455	540	מספר חברות שמניותיהן רשומות⁽⁵⁾

⁽⁶⁾ אומדן נכון ל-15.12.2021.

⁽¹⁾ לא כולל מכשירים פיננסים.

⁽⁴⁾ לא כולל גיוס במניות TASE UP (כ-0.6 מיליארד שקל בשנת 2021).

⁽²⁾ כולל אג"ח מובנה.

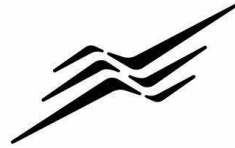
⁽³⁾ לא כולל אג"ח שהושאלו ממאגר ההשאלות של משרד האוצר.

⁽⁵⁾ לא כולל חברות מניות ב-TASE UP (3 חברות בשנת 2021).

מדדי מניות בעולם

2019	2020	2021 ⁽⁶⁾	שינוי בערכים שקליים
			שם המדד
18.8%	8.2%	22.0%	ניו-יורק - P 500&S
27.2%	37.3%	23.0%	ניו-יורק - NASDAQ 100
12.8%	-3.5%	5.0%	אירופה - Euro STOXX 50
6.6%	-17.5%	5.0%	לונדון - FTSE 100
13.4%	5.3%	1.0%	פרנקפורט - DAX 40
10.3%	13.6%	-6.0%	טוקיו - NIKKEI 225

⁽⁶⁾ אומדן נכון ל-15.12.2021.

הבורסה לניירות ערך תל אביב
TEL AVIV STOCK EXCHANGE

לוח 5 : הנפקות מניות לציבור בתל-אביב*, התפלגות ענפית

במיליוני שקלים

באחוזים	2019	באחוזים	2020	באחוזים	2021 ⁽¹⁾	ענף/סקטור
27%	2,239	18%	2,186	25%	6,245	נדל"ן
13%	1,063	17%	2,017	14.6%	3,655	מסחר ושרותים
1%	54	16%	1,898	7.0%	1,750	אנרגיה ונפט
2%	203	3%	357	4.6%	1,140	תעשייה
9%	724	4%	492	5.7%	1,420	השקעות
51%	4,282	58%	6,950	57%	14,210	סקטור ריאלי
10%	807	31%	3,777	33%	8,280	טכנולוגיה
2%	142	3%	415	5%	1,245	ביומד
12%	949	34%	4,192	38%	9,525	סקטור הייטק
29%	2,434	8%	981	4%	1,080	שירותים פיננסיים
8%	650	-	-	0	185	ביטוח
37%	3,084	8%	981	5%	1,265	סקטור פיננסי
100%	8,314	100%	12,123	100%	25,000	סה"כ

* כולל הנפקות והקצאות פרטיות בתל-אביב; לא כולל: מימוש אופציות, הנפקות והקצאות פרטיות בחו"ל, וגיוס במניות TASE UP.

⁽¹⁾ אומדן נכון ל-15.12.2021.

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ

רח' אחוזת בית 2, תל אביב 6525216 • ת"ד 29060, תל אביב 6129001 • טל': 076-8160411, פקס: 03-5105379

www.tase.co.il

לוח 6 : אינדיקטורים עיקריים לפעילות בשוק המניות, 2012 עד 2021

(מחירי דצמבר 2021)

שנוי ריאלי ב-% במדד ת"א-125	גיוס בת"א ⁽³⁾ (מיליארדי שקלים)	מחזור יומי ⁽⁴⁾ (מיליוני שקלים)	מזה : חברות חדשות ⁽²⁾	מספר ⁽¹⁾ החברות	השנה
5.5	3.6	1,126	3	540	2012
13.1	6.3	1,205	6	508	2013
6.9	7.8	1,243	7	473	2014
3.1	5.8	1,494	11	461	2015
-2.3	7.2	1,316	8	451	2016
6.4	12.6	1,452	20	457	2017
-3.1	6.8	1,445	14	448	2018
20.5	13.5	1,323	11	442	2019
-2.3	16.8	1,901	30	455	2020
23.0	25.4	1,865	97	540	2021 ⁽⁵⁾

(1) נתון לסוף שנה, ללא מנפיקות מוצרי מדדים וחברות מניות ב-TASE UP.
 (2) כולל חברות שביצעו רישום כפול או נרשמו ללא גיוס הון; לא כולל חברות שהנפיקו מוצרי מדדים, או חברות שהכניסו פעילות.
 (3) ב-2018 לא כולל עסקאות מחוץ לבורסה במוצרי מדדים, שהיו חריגות עקב הרפורמה במוצרי המדדים ברבעון האחרון של השנה
 (4) כולל הקצאות פרטיות ומימוש אופציות; לא כולל: הנפקות של מוצרי מדדים, "מימוש" ע"י חברות בנות, שאינו כרוך בהזרמות
 הון לחברה, וגיוס במניות ב-TASE UP (כ-0.6 מיליארד שקל בשנת 2021).
 (5) אומדן נכון ל-15.12.2021.

לוח 13 : מחזורי המסחר באופציות, 2017 עד 2021

(מחירי דצמבר 2021)

מספר חוזים פתוחים מקסימלי (באלפים)	מחזור שנתי במונחי נכס בסיס % מחזור מניות ת"א-35 משוקלל דלתא ⁽¹⁾	מחזור שנתי במונחי נכס בסיס מיליארדי שקלים	מחזור יומי באופציות השבועיות (יחידות אופציה)	מחזור יומי באופציות החודשיות (יחידות אופציה)	התקופה	סוג האופציות
816	857%	4,614	31,089	100,271	2017	אופציות על מדד ת"א-35
583	843%	4,790	34,499	99,795	2018	אופציות על מדד ת"א-35
346	668%	3,807	29,507	67,097	2019	אופציות על מדד ת"א-35
411	567%	4,101	35,731	76,365	2020	אופציות על מדד ת"א-35
349	718%	4,390	38,000	66,000	2021 ⁽²⁾	אופציות על מדד ת"א-35
876	-	489	-	53,596	2017	אופציות דולריות
869	-	508	-	56,243	2018	אופציות דולריות
682	-	380	-	43,082	2019	אופציות דולריות
750	-	467	-	53,224	2020	אופציות דולריות
873	-	367	-	46,000	2021 ⁽²⁾	אופציות דולריות

(1) יחס המשוקלל בהסתברות המימוש של האופציות.
 (2) אומדן נכון ל-15.12.2021.

לוח 14 : מדד ת"א-35 - ערך השוק ומשקל במדד

שם המניה	ערך השוק 15.12.2021 (מיליוני שקלים)	המשקל במדד ת"א-35 ⁽¹⁾
1. לאומי	44,778	7.2%
2. פועלים	41,230	7.2%
3. נייס ⁽³⁾	59,656	6.8%
4. דיסקונט	23,059	6.3%
5. איי.סי.אל ⁽³⁾	37,382	6.2%
6. טבע ⁽³⁾	27,961	6.1%
7. מזרחי טפחות	29,393	4.8%
8. אלביט מערכות ⁽³⁾	24,312	4.0%
9. טאואר ⁽³⁾	12,411	3.4%
10. עזריאלי קבוצה	34,514	3.3%
11. אורמת טכנולוגיות ⁽³⁾	13,635	3.2%
12. פריגו ⁽³⁾	15,296	3.2%
13. נובה ⁽³⁾	11,300	3.1%
14. בוק	13,274	2.9%
15. אלוני חץ	9,382	2.6%
16. מבנה	10,309	2.3%
17. מליסרון	13,126	2.2%
18. לייבפרסון ⁽³⁾	7,370	2.0%
19. בינלאומי	12,280	2.0%
20. שופרסל	6,768	1.9%
21. ביג	10,306	1.7%
22. חברה לישראל	9,973	1.6%
23. הפניקס	9,975	1.6%
24. אופקו ⁽³⁾	8,132	1.5%
25. איירפורט סיטי	8,590	1.4%
26. שיכון ובינוי	8,259	1.4%
27. אמות	10,882	1.3%
28. שטראוס גרופ	10,724	1.3%

⁽¹⁾ משקל המניות במדד ת"א-35 מחושב עפ"י שווי החזקות הציבור, מתוקן על-פי מגבלת 7% המותאמת מידי חודש.
⁽²⁾ לא כולל עסקאות מחוץ לבורסה, נכון ל-15.12.2021.
⁽³⁾ חברה דואלית.

שם המניה	ערך השוק 15.12.2021 (מיליוני שקלים)	המשקל במדד ת"א-35 ^א
29. אלקטרה	7,926	1.3%
30. שפיר הנדסה	10,265	1.3%
31. הראל השקעות	7,437	1.2%
32. מיטרוניקס	8,793	1.1%
33. אשטרום קבוצה	7,928	1.0%
34. או.פי.סי אנרגיה	6,552	0.8%
35. אנרג'יקס	6,361	0.8%
סה"כ	579,539	100.0%

לוח 15 : מדד ת"א-35 - סחירות

שם המניה	מחזור יומי ב-2021 ⁽²⁾ (מיליוני שקלים)
1. לאומי	85.3
2. פועלים	78.4
3. ניס 3	57.5
4. דיסקונט	47.1
5. מזרחי טפחות	43.5
6. טבע 3	41.0
7. איי.סי.אל 3	38.5
8. אורמת טכנולוגיות 3	23.9
9. אלביט מערכות 3	22.5
10. עזריאלי קבוצה	20.2
11. בזק	19.5
12. טאואר 3	17.3
13. פריגו 3	16.8
14. בינלאומי	16.1
15. שופרסל	14.8
16. נובה 3	13.9
17. אלוני חץ	12.5
18. הפניקס	12.4
19. מליסרון	12.2
20. לייבפרסון 3	12.0
21. חברה לישראל	11.7
22. אנרג'יקס	11.4
23. מבנה	10.7
24. ביג	10.3
25. מיטרוניקס	10.1
26. הראל השקעות	10.0
27. שיכון ובינוי	9.8
28. אמות	9.3
29. או.פי.סי אנרגיה	7.7
30. שטראוס גרופ	7.4
31. אשטרום קבוצה	7.3
32. אופקו 3	6.8
33. איירפורט סיטי	6.8
34. אלקטרה	6.3
35. שפיר הנדסה	4.9
סה"כ	736.1

⁽²⁾ המשקל מסך כל המחזור במניות - 55%.

לוח 16 : גיוס הון לפי סוגי ניירות ערך, 2012 עד 2021

(מיליארדי שקלים, מחירי דצמבר 2021)

התקופה	מניות הנפיקות בת"א ⁽¹⁾	מניות הקצאות בת"א	מניות והמירים סה"כ גיוס בת"א	מניות והמירים גיוס בחו"ל ⁽²⁾	מניות והמירים סה"כ	איגרות חוב ממשלתיות (ברוטו) ⁽³⁾	איגרות חוב חברות ⁽⁴⁾	איגרות חוב אג"ח TASE UP ⁽⁵⁾	איגרות חוב חברות סה"כ	מכשירים פיננסיים ⁽⁶⁾
2012	2.6	0.9	3.5	0.7	4.2	86.1	29.6	4.1	33.7	0.6
2013	4.8	1.5	6.3	1.6	7.9	67.8	35.5	1.8	37.3	1.1
2014	4.2	3.6	7.8	7.4	15.2	52.8	37.6	20.6	58.2	0.4
2015	3.9	1.9	5.8	34.4	40.2	39.9	56.3	1.0	57.3	0.2
2016	5.6	1.6	7.2	23.3	30.5	49.3	65.7	3.3	69.0	0.1
2017	9.8	2.8	12.6	2.3	14.9	47.9	69.5	4.1	73.6	3.4
2018	4.7	2.1	6.8	2.3	9.1	47.6	53.6	13.2	66.8	2.5
2019	9.3	4.3	13.6	2.8	16.4	71.0	69.9	3.8	73.7	3.3
2020	12.6	4.2	16.8	7.4	24.2	134.6	53.0	14.5	67.5	1.6
2021 ⁽⁷⁾	18.3	7.1	25.4	3.0	28.4	104.0	71.2	17.1	88.3	0.2
שיעור השינוי ב-2021	45%	69%	51%	-59%	17%	-23%	34%	18%	31%	-88%

⁽¹⁾ כולל מימוש אופציות.

⁽²⁾ ב-2015 כולל כ-26 מיליארד שקל - הנפקה שביצעה "טבע" לציבור בארה"ב, מחצית הסכום במניות רגילות ומחצית הסכום במניות בכורה.

⁽³⁾ ב-2016 כולל כ-21 מיליארד שקל הקצאה פרטית שביצעה "טבע" במסגרת רכישת הפעילות הגרית של Allergan plc.

⁽⁴⁾ לא כולל אג"ח שהושאלו ממאגר ההשאלות של משרד האוצר.

⁽⁵⁾ כולל מימוש אופציות לאיגרות חוב; לא כולל הקצאות לחברות בנות.

⁽⁶⁾ כולל גיוס ממוסדיים בחו"ל באג"ח הנסחר ב-TASE UP: כ-13 מיליארד שקל בשנת 2014, כ-3.5 מיליארד שקל ב-2018, כ-11.3 מיליארד שקל בשנת 2020, כ-13.4 מיליארד שקל בשנת 2021.

⁽⁷⁾ עד 2018 כולל תעודות סל ותעודות מטבע ואג"ח מובנות, מ-2019 כולל אג"ח מובנות בלבד; לא כולל הקצאות לחברות בנות.

⁽⁷⁾ אומדן, נכון ל-15.12.2021.

לוח 17 : מחזורי המסחר היומיים בניירות ערך, 2012 עד 2021⁽¹⁾

(מיליוני שקלים, מחירי דצמבר 2021)

התקופה	שוק המניות סה"כ	שוק המניות מניות והמירים	שוק המניות מכשירים פיננסים ⁽²⁾ (4)	שוק איגרות החוב סה"כ	שוק איגרות החוב ממשלתיות	שוק איגרות החוב חברות ⁽⁵⁾	שוק איגרות החוב מכשירים פיננסים ⁽³⁾ (4)	מילווה קצר מועד	סה"כ
2012	1,126	899	227	4,247	3,197	752	298	663	6,036
2013	1,205	922	283	4,421	3,382	771	268	597	6,223
2014	1,243	871	372	4,276	3,249	735	292	655	6,174
2015	1,494	1,010	484	4,233	3,120	784	329	524	6,251
2016	1,316	956	360	3,901	2,835	862	204	358	5,575
2017	1,452	1,140	312	3,764	2,702	924	138	221	5,437
2018	1,445	1,155	290	3,788	2,705	919	164	441	5,674
2019	1,323	1,100	223	3,573	2,664	812	97	420	5,316
2020	1,901	1,639	262	4,217	3,120	946	151	591	6,709
2021 ⁽⁶⁾	1,865	1,535	330	3,985	3,080	780	125	330	6,180
שיעור השינוי ב-2021	-2%	-6%	26%	-6%	-1%	-18%	-17%	-44%	-8%

⁽¹⁾ כולל עסקאות בבורסה ועסקאות מחוץ לבורסה.

⁽²⁾ עד 2018 תעודות סל. החל ב-2019 - קרנות סל.

⁽³⁾ החל ב-2019 כולל איגרות חוב מובנות.

⁽⁴⁾ עד 2018 - תעודות סל, תעודות מטבע, ואיגרות חוב מובנות. החל ב-2019 - קרנות סל.

⁽⁵⁾ בשנת 2018 לא כולל עסקאות מחוץ לבורסה שהיו חריגות עקב הרפורמה להפיכתן של תעודות הסל לקרנות סל ברבעון האחרון.

⁽⁶⁾ אומדן, נכון ל-15.12.2021.

לוח 18 : ערך השוק של ניירות הערך הרשומים בבורסה, 2012 עד 2021

(מיליארדי שקלים, מחירי דצמבר 2021)

מילווה קצר מועד	שוק איגרות החוב החזקות הציבור במכשירים פיננסיים (1)(2)	שוק איגרות החוב TASE UP	שוק איגרות החוב איגרות חוב חברות ⁽³⁾	שוק איגרות החוב איגרות חוב ממשלתיות	שוק המניות החזקות הציבור בתעודות/קרנות סל ⁽¹⁾	שוק המניות מניות והמירים	סוף השנה
122	43	39	271	478	36	628	2012
128	60	35	277	491	60	721	2013
133	64	50	270	508	72	799	2014
120	46	48	283	520	77	983	2015
109	42	47	312	517	74	852	2016
95	44	44	339	508	77	827	2017
110	33	46	344	496	61	720	2018
122	29	37	381	542	65	835	2019
89	31	34	364	647	62	863	2020
115	32	37	391	701	72	1,085	2021 ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ עד 2017 - תעודות סל, שווי החזקות הציבור לפי נתוני בנק ישראל.

החל בשנת 2018 - שווי שוק קרנות סל - נתוני הבורסה.

⁽³⁾ החל ב-2019 - כולל איגרות חוב מובנות.

⁽²⁾ עד 2018 - כולל איגרות חוב מובנות.

⁽⁴⁾ אומדן, נכון ל-15.12.2021.

לוח 19 : השינויים השנתיים הריאליים במדדי המניות העיקריים, 2012 עד 2021 (ב-%)

(מחירי דצמבר 2021)

התקופה	ת"א-35 ⁽¹⁾	ת"א-125 ⁽¹⁾	יתר מניות והמירים	ת"א גלובל- בלוטק ⁽²⁾	ת"א- פיננסים	ת"א-נדליין ⁽³⁾	כל המניות והמירים
2012	7.5	5.5	4.3	13.7	21.1	12.2	2.9
2013	10.1	13.1	36.4	6.7	16.6	23.7	13.2
2014	10.4	6.9	-6.5	-5.0	-7.5	1.1	11.7
2015	5.4	3.1	27.5	2.7	5.0	2.1	7.9
2016	-3.6	-2.3	24.9	15.6	19.4	17.3	-10.9
2017	2.2	6.0	3.8	-2.6	26.1	22.9	-1.5
2018	-3.8	-3.1	-10.0	-11.3	-1.1	-11.6	-4.7
2019	14.3	20.5	20.5	17.9	23.0	72.1	17.1
2020	-10.3	-2.3	21.1	38.5	-7.6	-4.6	-0.4
2021⁽⁴⁾	23.0	23.0	14.0	-4.0	44.0	42.0	23.0

⁽¹⁾ עד פברואר 2017 : ת"א-35 היה "ת"א-25", ת"א-125 היה "ת"א-100".

⁽²⁾ עד יוני 2014 - "בלוטק-50". עד פברואר 2017 - "ת"א-בלוטק".

⁽³⁾ עד פברואר 2017 - "נדליין-15".

⁽⁴⁾ אומדן, נכון ל-7.12.2021.

לוח 20 : השינויים השנתיים הריאליים במדדי איגרות החוב, לפי סוגי הצמדה, 2012 עד 2021 (ב-%)

איגרות חוב חברות צמודות מט"ח	איגרות חוב חברות לא צמודות תל בונד שקלי	איגרות חוב חברות צמודות מדד מזה : תל בונד-40	איגרות חוב חברות צמודות מדד מזה : תל בונד-2	איגרות חוב חברות צמודות מדד סה"כ	איגרות חוב ממשלתיות לא צמודות	איגרות חוב ממשלתיות צמודות מדד	מדד כללי All-Bond	התקופה
5.6	7.4	7.3	6.2	8.5	5.3	7.6	7.0	2012
2.0-	5.9	5.0	4.0	7.5	2.2	1.2	3.6	2013
3.5	4.0	0.8	1.2	1.2	7.4	6.0	4.9	2014
6.6	4.7	1.2	-0.1	1.8	3.8	0.8	2.8	2015
9.6	2.4	1.9	3.1	4.3	1.4	0.9	2.3	2016
2.1-	7.0	4.0	6.7	5.8	3.2	3.0	4.2	2017
4.3	-5.1	-1.2	-1.9	-1.6	-1.9	-2.2	-2.3	2018
1.9	8.0	5.9	7.6	7.3	7.6	9.7	8.1	2019
2.1-	0.6	0.8	0.5	0.7	2.0	1.9	1.5	2020
3.0	0.5	4.5	5.5	6.0	-3.0	5.0	1.5	2021 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ אומדן, נכון ל-15.12.2021.

לוח 21 : התפלגות קרנות הסל

רכישות/(מכירות) נטו שנת 2021 (מיליוני שקלים)	שווי החזקות הציבורי ⁽¹⁾ דצמבר 2020 (מיליוני שקלים)	שווי החזקות הציבורי ⁽¹⁾ דצמבר 2021 (מיליוני שקלים)	מספר קרנות סל דצמבר 2021 (מיליוני שקלים)	נכס הבסיס
				מניות
-1,890	8,620	8,685	13	ת"א-125
-	4,190	5,290	13	ת"א-35
695	3,700	5,285	11	ת"א-90
455	9,955	15,140	52	מדדים מקומיים אחרים
-740	26,465	34,400	89	סה"כ מדדי מניות מקומיים
-2,800	33,110	35,830	290	מדדי מניות בינ"ל
-3,540	59,575	70,230	379	סה"כ מניות
				איגרות חוב
-140	6,660	7,040	16	תל בונד-60
-375	4,550	4,305	17	מדדי תל בונד-שקלי
-235	3,770	3,830	10	תל בונד-20
215	1,900	2,150	5	תל בונד שקלי-50
60	13,720	14,395	124	מדדים אחרים וסחורות
-475	30,600	31,720	172	סה"כ איגרות חוב וסחורות
-4,015	90,175	101,950	551	סה"כ

(1) שווי שוק קרנות סל - נתוני הבורסה לני"ע בתל-אביב.

(2) הנתונים אינם כוללים קרנות חוץ.